

PROVEDBENI PROGRAM

OPĆINE HERCEGOVAC
2025. - 2029.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	1
1. UVOD	2
1.1. Samoupravni djelokrug Općine	2
1.2. Javne politike	3
1.3. Vizija	4
1.4. Misija	5
1.5. Organizacijska struktura upravnog odjela.....	5
1.6. Ustanove i trgovačka društva pod nadležnošću Općine.....	7
2. OPIS KRATKOROČNIH RAZVOJNIH IZAZOVA I POTENCIJALA U SAMOUPRAVNOM PODRUČJU OPĆINE	8
2.1. Prostorna obilježja i infrastruktura.....	10
2.1.1. Osnovna obilježja prostora	10
2.1.2. Klima	12
2.1.3. Infrastrukturna obilježja.....	13
2.1.4. Vodoopskrba i odvodnja	14
2.2. Demografija i kvaliteta života.....	14
2.2.1. Stanovništvo	14
2.2.2. Poduzetništvo	16
2.2.3. Poljoprivreda	17
2.2.4. Turizam.....	18
2.2.5. Obrazovni sustav.....	19
2.2.6. Zdravstvena i socijalna skrb	21
2.2.7. Civilno društvo	22
2.2.8. Kultura.....	23
2.3. Ljudski resursi i upravljanje razvojem.....	25
2.4. SWOT analiza izazova i razvojnih potreba.....	27
3. DOPRINOS VIŠIM STRATEGIJAMA I ODRŽIVOM RAZVOJU	31
3.1. Doprinos provedbi ciljeva Plana razvoja BBŽ 2021. – 2027.	31
3.2. Doprinos ciljevima održivog razvoja (UN Agenda 2030.).....	33
3.3. Doprinos zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji.....	39

4. POPIS MJERA S OPISOM, KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I POKAZATELJIMA	
REZULTATA.....	41
4.1. Posebni cilj 2. Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva	41
4.1.1. Mjera 11. Gospodarski razvoj	41
4.2. Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog	
razvoja	42
4.2.1. Mjera 4. Odgoj i obrazovanje	42
4.2.2. Mjera 5. Briga o djeci.....	42
4.3. Posebni cilj 5. Demografski razvoj županije	43
4.3.1. Mjera 13. Zaustavljanje iseljavanja i poticanje nataliteta	43
4.4. Posebni cilj 6. Unaprjeđenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi.....	43
4.4.1. Mjera 6. Socijalna skrb.....	43
4.5. Posebni cilj 7. Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i OCD-a.....	44
4.5.1. Mjera 7. Kultura, tjelesna kultura i sport.....	44
4.6. Posebni cilj 9. Razvoj okolišne infrastrukture	45
4.6.1. Mjera 3. Komunalno gospodarstvo	45
4.6.2. Mjera 8. Zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša.....	45
4.7. Posebni cilj 10. Jačanje integriranog prometa	46
4.7.1. Mjera 10. Promet i održavanje javnih prometnica	46
4.8. Posebni cilj 12. Jačanje kapaciteta za učinkovito i transparentno	
upravljanje	46
4.8.1. Mjera 12. Lokalna uprava i administracija	46
4.9. Posebni cilj 13. Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite	47
4.9.1. Mjera 1. Uređenje naselja i stanovanje	47
4.9.2. Mjera 2. Prostorno i urbanističko planiranje.....	48
4.9.3. Mjera 9. Protupožarna i civilna zaštita	48
5. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.

PREDGOVOR

Sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 123/17, 151/22), jedinice lokalne samouprave izrađuju i donose provedbene programe. Provedbeni program Općine Hercegovac (dalje u tekstu: Program) izrađen je s ciljem osiguravanja učinkovitog upravljanja razvojem lokalne zajednice u razdoblju od 2025. do 2029. godine.

Program se temelji na strateškim dokumentima nacionalne i županijske razine, uključujući Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije i Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine. Usklađenost s višerazinskim planovima jamči da će mjere i aktivnosti Općine Hercegovac doprinijeti ostvarivanju razvojnih prioriteta na državnoj i regionalnoj razini, a pritom biti usmjerene na potrebe i mogućnosti lokalne zajednice.

U narednom mandatnom razdoblju Općina Hercegovac usmjeriti će svoje djelovanje na poboljšanje komunalne i prometne infrastrukture, jačanje otpornosti na depopulacijske trendove, razvoj poljoprivrede i poduzetništva, unapređenje obrazovnih i socijalnih usluga te očuvanje okoliša i kulturne baštine. Poseban naglasak bit će na stvaranju uvjeta za zadržavanje mladih obitelji i privlačenje novih stanovnika, razvoju predškolskog i osnovnoškolskog odgoja, kao i na podršci lokalnim udrugama, sportu i kulturi.

Prilikom izrade Programa korišteni su podaci iz službene statistike, rezultati popisa stanovništva 2021., važećih strateških dokumenata, proračuna Općine Hercegovac te konzultacija sa zainteresiranom javnošću. Program je izrađen prema Uputama za izradu provedbenih programa JLP(R)S 2.0 (lipanj 2025.), u skladu s preporukama Ministarstva financija i Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Načelnik Općine Hercegovac i općinska uprava ovim Programom iskazuju opredijeljenost za transparentno i odgovorno upravljanje javnim sredstvima te za strateški usmjeren razvoj lokalne zajednice. Kroz suradnju s građanima, mjesnim odborima, civilnim društvom i gospodarstvom, očekuje se da će svi definirani ciljevi Programa biti uspješno provedeni na dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

1. UVOD

1.1. Samoupravni djelokrug Općine

Općina Hercegovac, u skladu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, obavlja poslove iz svog samoupravnog djelokruga radi neposrednog zadovoljavanja potreba svojih stanovnika i unapređenja uvjeta života na području općine. U okviru svojih ovlasti, Općina planira, uređuje i održava komunalnu infrastrukturu, uključujući lokalne ceste, javnu rasvjetu, sustave vodoopskrbe i odvodnje, javne površine te groblja, osiguravajući pritom funkcionalan i održiv sustav komunalnog gospodarstva.

Poseban naglasak stavlja se na razvoj i modernizaciju poljoprivredne infrastrukture te poticanje ruralnog razvoja, budući da poljoprivreda predstavlja temelj gospodarske aktivnosti na području Općine. U nadležnosti Općine je i prostorno uređenje, donošenje prostornih planova, organizacija komunalnih usluga te upravljanje javnim površinama u cilju održivog razvoja prostora.

U području društvenih djelatnosti, Općina organizira i financira predškolski odgoj i obrazovanje kroz sufinanciranje rada dječjih vrtića te surađuje s Bjelovarsko-bilogorskom županijom na održavanju i razvoju osnovnoškolske infrastrukture. Dodatno, provode se socijalni programi usmjereni na starije osobe, djecu, osobe s invaliditetom i socijalno ugrožene skupine, kao i potpora lokalnim zdravstvenim ustanovama te provođenje preventivnih zdravstvenih aktivnosti.

Općina potiče razvoj gospodarstva i poduzetništva kroz potpore malim poduzetnicima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i obrtnicima, kao i poticanje ruralnog turizma te organizaciju manifestacija i projekata od kulturnog i gospodarskog značaja. U području kulture i sporta, skrbi o održavanju i razvoju kulturne i sportske infrastrukture, podupire rad udruga i osigurava uvjete za razvoj civilnog društva.

Zaštita okoliša također zauzima važno mjesto u djelokrugu Općine, kroz mjere očuvanja prirodnih resursa, unaprjeđenje gospodarenja otpadom te poticanje energetske učinkovitosti i zelene tranzicije. Općina sudjeluje i u organizaciji i financiranju sustava

civilne zaštite, pruža potporu dobrovoljnim vatrogasnim društvima te sudjeluje u aktivnostima zaštite i spašavanja.

U području upravljanja i financija, Općina Hercegovac posvećena je transparentnom i odgovornom vođenju proračuna, upravljanju općinskom imovinom, provedbi lokalnih poreza i naknada te razvoju digitalnih rješenja za unaprjeđenje javnih usluga i učinkovitiju komunikaciju sa stanovnicima.

1.2. Javne politike

Općina Hercegovac, u skladu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te važećim strateškim i razvojnim dokumentima, provodi javne politike u okviru svojih nadležnosti s ciljem poticanja održivog društveno-gospodarskog razvoja, očuvanja ruralnog prostora, unaprjeđenja kvalitete života stanovnika i jačanja lokalnog identiteta. U djelokrug općine ulazi planiranje, financiranje i provedba izgradnje, modernizacije i održavanja komunalne infrastrukture, uključujući lokalne ceste, javnu rasvjetu, vodoopskrbu i odvodnju, javne površine te groblja, kao i gospodarenje komunalnim uslugama i provedba prostornih planova.

Poseban naglasak stavlja se na poticanje poljoprivrede i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, kao temelj gospodarskog razvoja, uz podršku malom i srednjem poduzetništvu, obrtništvu te razvoju ruralnog i kulturnog turizma. Općina je nadležna za osnivanje, financiranje i održavanje predškolskih ustanova, dok u suradnji s Bjelovarsko-bilogorskom županijom sudjeluje u razvoju i održavanju osnovnoškolske infrastrukture. Također provodi socijalne i zdravstvene programe, uključujući potpore ranjivim skupinama, sufinanciranje zdravstvenih ustanova i provedbu preventivnih mjera.

Kulturni i sportski život predstavlja važan segment općinskog djelovanja. Financiraju se i organiziraju manifestacije, potpomaže rad kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova, održavaju i opremaju društveni domovi, igrališta i druge javne površine. U području zaštite okoliša Općina provodi mjere vezane uz gospodarenje otpadom,

energetsku učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije, pridonoseći pritom zelenoj tranziciji i održivom razvoju.

Upravljanje sustavom civilne zaštite i vatrogastva važan je dio djelokruga Općine gdje se pruža financijska i organizacijska potpora dobrovoljnim vatrogasnim društvima te provode mjere zaštite i spašavanja u kriznim situacijama. U području upravljanja i financija naglasak je na transparentnom i odgovornom korištenju proračunskih sredstava, razvoju digitalnih rješenja za unaprjeđenje javnih usluga i komunikacije s građanima te uključivanju stanovnika u procese donošenja odluka.

Prostorna i demografska obilježja Općine Hercegovac oblikuju strateški okvir njezina razvoja, temeljen na očuvanju ruralnog identiteta, jačanju dostupnosti javnih usluga i komunalne infrastrukture, demografskoj revitalizaciji te stvaranju uvjeta za ostanak i privlačenje mladih obitelji.

1.3. Vizija

Općina Hercegovac teži razvijati se kao vitalna i prepoznatljiva ruralna zajednica u kojoj se njeguje skladan odnos između gospodarskog razvoja, očuvanja prirodnih resursa i jačanja društvene povezanosti. Polazeći od sadašnjeg stanja obilježenog demografskim izazovima, ograničenim financijskim kapacitetima, ali i bogatim poljoprivrednim potencijalima, prirodnom baštinom i aktivnim civilnim društvom, općina će u nadolazećem mandatnom razdoblju usmjeriti svoje napore na jačanje poljoprivrede i poduzetništva, modernizaciju komunalne infrastrukture te razvoj socijalnih, obrazovnih, kulturnih i sportskih sadržaja.

Vizija razvoja temelji se na stvaranju poticajnog i sigurnog okruženja za život, koje podržava ostanak mladih i privlačenje novih stanovnika, osigurava jednaku dostupnost javnih usluga svim naseljima, potiče inovativne modele razvoja ruralnog i kulturnog turizma te jača otpornost zajednice kroz ulaganja u civilnu zaštitu i zaštitu okoliša.

Općina Hercegovac želi postati primjer moderne, održive i solidarne lokalne zajednice koja se oslanja na bogatstvo svojih prirodnih i ljudskih resursa, u kojoj se kroz suradnju

lokalne vlasti, gospodarstva i građana gradi dugoročni prosperitet, zadovoljstvo i kvaliteta života svih njezinih stanovnika.

1.4. Misija

Općina Hercegovac djeluje u službi svojih stanovnika kroz transparentno, odgovorno i učinkovito upravljanje javnim resursima, s ciljem poticanja ravnomjernog društveno-gospodarskog razvoja i osiguravanja kvalitetnih uvjeta života u svim naseljima općine. Prioriteti općine usmjereni su na jačanje poljoprivrede i ruralnog gospodarstva, razvoj poduzetništva, modernizaciju komunalne infrastrukture, očuvanje okoliša te unapređenje socijalnih, kulturnih i sportskih sadržaja.

Svoju misiju Općina ostvaruje kroz suradnju s građanima, civilnim društvom i gospodarstvom, uvažavajući potrebe i potencijale lokalne zajednice. Radom Jedinštenog upravnog odjela osigurava se stručna i učinkovita provedba odluka i programa, uz otvorenu komunikaciju s javnošću i stalno unapređenje dostupnosti i kvalitete javnih usluga.

1.5. Organizacijska struktura upravnog odjela

Općinsko vijeće i općinski načelnik provode svoje izvršne, administrativne i stručne funkcije kroz rad Jedinštenog upravnog odjela, koji predstavlja središnje administrativno tijelo Općine Hercegovac. Odjel obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i stručne, administrativne i tehničke poslove za potrebe rada općinskih tijela.

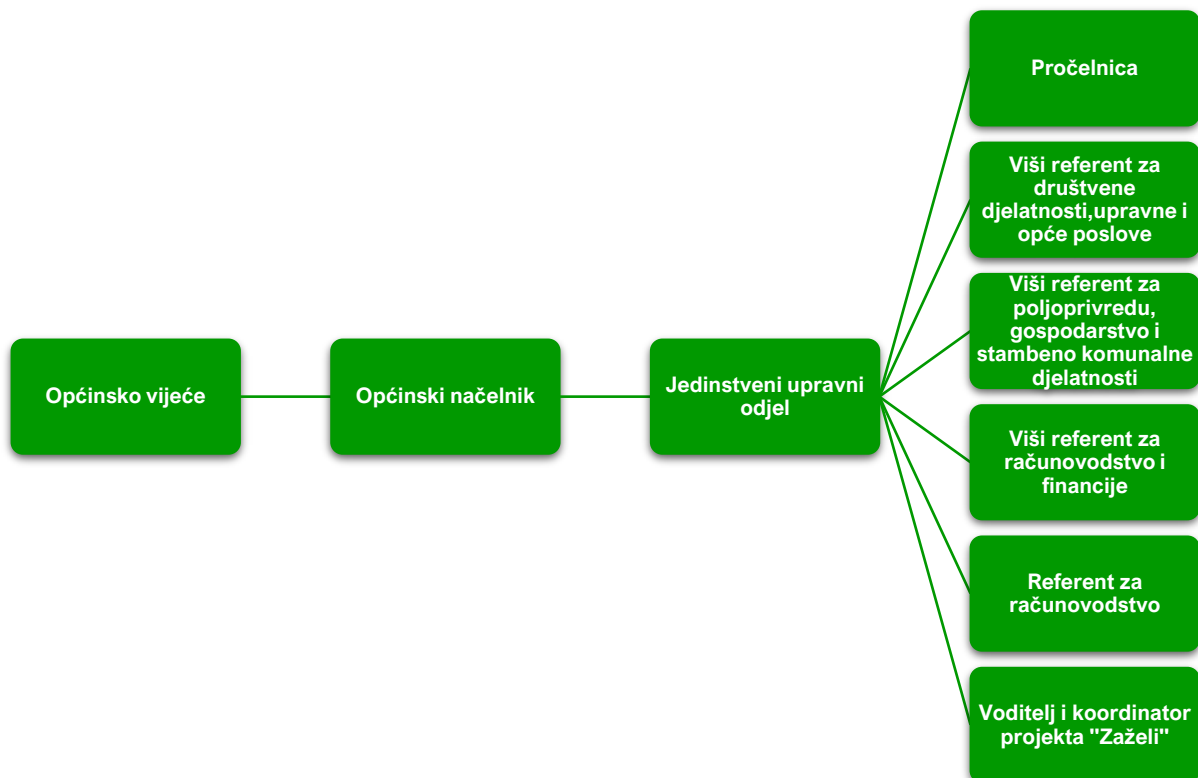
U okviru svojih nadležnosti, Jedinštveni upravni odjel odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih općih akata Općinskog vijeća, za provedbu zakonom prenesenih poslova državne uprave, kao i za osiguravanje zakonitog, učinkovitog i pravovremenog obavljanja svih poslova iz djelokruga Općine. Odjel izrađuje proračun i godišnje obračune, vodi računovodstvene i financijske poslove, provodi poslove vezane uz

društvene djelatnosti, gospodarstvo, poljoprivredu i komunalne aktivnosti, te skrbi o funkcioniranju javnih službi i infrastrukture na području Općine.

Također, Jedinствeni upravni odjel prati rad sjednica Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela, priprema prijedloge akata, vodi uredsku dokumentaciju, urudžbeni zapisnik, arhivu spisa i druge administrativne poslove. U suradnji s mjesnim odborima osigurava održavanje reda i čistoće javnih površina, provodi aktivnosti vezane uz upravljanje općinskom imovinom te pruža stručnu i administrativnu podršku građanima i lokalnim inicijativama.

Ustroj Jedinствenog upravnog odjela Općine Hercegovac čine pročelnica, viši referent za društvene djelatnosti, upravne i opće poslove, viši referent za računovodstvo i financije, viši referent za poljoprivredu, gospodarstvo i stambeno-komunalne djelatnosti, dok ključnu ulogu u vođenju i usmjeravanju općinske uprave ima načelnik Općine. Takva organizacija omogućava profesionalno i koordinirano obavljanje svih upravnih i stručnih poslova na dobrobit lokalne zajednice.

Dijagram 1. Organizacijska struktura upravnog odjela

Izvor: LRA-PCG

1.6. Ustanove i trgovačka društva pod nadležnošću Općine

Općina Hercegovac ostvaruje suradnju s nizom ustanova, trgovačkih društava i drugih organizacija čije djelovanje značajno doprinosi razvoju komunalne infrastrukture, zaštiti okoliša, sigurnosti i općoj kvaliteti života stanovnika. Najvažniji partneri Općine, s kojima se razvija stalna suradnja u okviru djelokruga lokalne samouprave, uključuju:

- **VODNE USLUGE d.o.o.** – društvo za vodoopskrbu i odvodnju, sa sjedištem u Bjelovaru, Ferde Rusana 21; osigurava kvalitetnu opskrbu pitkom vodom i sustav odvodnje za područje Općine; zapošljava 93 radnika.
- **JAVNA VATROGASNA POSTROJBA GAREŠNICA** – pružatelj profesionalnih usluga protupožarne zaštite i hitnih intervencija, sa sjedištem u Garešnici, Matije Gupca 136; važan je segment sustava civilne zaštite na koji se Općina oslanja u kriznim situacijama.
- **KOMUNALAC d.o.o.** – komunalno društvo sa sjedištem u Garešnici, Mate Lovraka 30; zaduženo za odvoz otpada, održavanje javnih površina, groblja i drugih segmenata komunalne infrastrukture; zapošljava 79 djelatnika.
- **KRUGOVAL 93,1 MHz GAREŠNICA d.o.o.** – lokalni radijski medij, sjedište u Garešnici, Vladimira Nazora 25; ima 6 zaposlenih te je važan kanal informiranja i povezivanja lokalne zajednice.

Ove ustanove i društva predstavljaju ključne partnere Općine Hercegovac u osiguravanju kvalitetnih komunalnih i javnih usluga, a njihovo djelovanje ima izravni utjecaj na standard života, sigurnost i održivost lokalne zajednice. Kroz redovitu suradnju, koordinaciju aktivnosti i partnerski odnos, Općina nastoji osigurati stabilan i održiv razvoj u svim segmentima života svojih stanovnika.

2. OPIS KRATKOROČNIH RAZVOJNIH IZAZOVA I POTENCIJALA U SAMOUPRAVNOM PODRUČJU OPĆINE

Opis izazova i razvojnih potreba utvrđen je temeljem analize stanja provedene u Planu razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2022.–2027., kao i uvidom u aktualne proračunske dokumente, lokalne razvojne planove i raspoložive demografske i gospodarske pokazatelje. Razmatrani su izazovi i potrebe koji su relevantni za mandatno razdoblje 2025.–2029., uvažavajući širi regionalni i nacionalni kontekst. Korišteni su službeni i provjerljivi podaci, koji čine čvrstu analitičku podlogu za oblikovanje ovog Provedbenog programa.

Općina Hercegovac, iako pretežito ruralnog obilježja, specifična je po snažnom industrijsko-prerađivačkom sektoru. Poljoprivreda i dalje zauzima značajno mjesto, ali u lokalnom gospodarstvu posebnu ulogu imaju preradbeni kapaciteti koji osiguravaju dodatnu vrijednost. To čini Hercegovac jednim od rijetkih manjih općinskih središta u županiji s razvijenijom industrijskom komponentom. Unatoč tome, izazovi se očituju u ograničenom broju manjih poduzetničkih inicijativa, slabijem povezivanju OPG-ova s preradbom i nedovoljnoj diversifikaciji lokalnog gospodarstva.

Demografski trendovi upućuju na ozbiljne razvojne probleme. Broj stanovnika kontinuirano se smanjuje, radno aktivno stanovništvo migrira prema većim gradovima ili inozemstvu, a prosječna dob populacije raste. Ovakva kretanja ograničavaju radnu bazu i usporavaju generacijsku obnovu. Potrebne su ciljane mjere za zadržavanje i privlačenje mladih obitelji, poticanje povratka iseljenika te stvaranje uvjeta za ravnomjeran društveni razvoj kroz obrazovanje, kulturu i socijalne programe.

Unatoč izazovima, Općina Hercegovac raspolaže značajnim razvojnim potencijalima. Poljoprivredni resursi, razvijena prerađivačka industrija te očuvana prirodna i kulturno-povijesna baština pružaju čvrste temelje za daljnji rast. Potencijali postoje i u razvoju održivog ruralnog i kulturnog turizma, manifestacija i rekreacijskih sadržaja, koji se mogu povezati s lokalnim proizvodima i tradicijom. Kako bi se ti potencijali u potpunosti iskoristili, nužna su ulaganja u komunalnu i prometnu infrastrukturu, jačanje ljudskih kapaciteta i snažnija promocija općine u regionalnim i nacionalnim okvirima.

Temeljni strateški ciljevi Općine, utvrđeni postojećim strateškim dokumentima, uključuju:

- Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva
  - Razvoj povoljnog poslovnog okruženja
  - Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva
  - Održiva proizvodnja i prerada hrane
  - Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja
- Podizanje kvalitete života na području cijele Županije
  - Demografski razvoj
  - Unaprjeđenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi
  - Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i organizacija civilnog društva
- Zelena i digitalna tranzicija
  - Jačanje energetske tranzicije
  - Razvoj okolišne infrastrukture
  - Jačanje integriranog prometa
  - Očuvanje prirodne baštine
- Kvalitetno upravljanje Županijom
  - Osnaživanje ljudskih potencijala i suradnje
  - Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite

U kontekstu klimatskih promjena, tržišnih nestabilnosti i globalnih demografskih trendova, postaje jasno da dugoročno održivo gospodarstvo Općine Hercegovac ne može počivati isključivo na primarnim sektorima. Zbog toga je potrebno aktivno planirati diverzifikaciju lokalne ekonomije, stvarajući nove prilike u sektoru usluga, digitalnoj ekonomiji, kreativnim industrijama i društvenom poduzetništvu.

Naglasak će biti stavljen i na jačanje administrativnih i projektnih kapaciteta Općine kako bi se osiguralo uspješno korištenje sredstava iz nacionalnih i EU fondova te učinkovita provedba razvojnih intervencija u skladu s vizijom stvaranja moderne, održive i uključive lokalne zajednice.

2.1. Prostorna obilježja i infrastruktura

2.1.1. Osnovna obilježja prostora

Općina Hercegovac smještena je u sjeveroistočnom dijelu Bjelovarsko-bilogorske županije i prostire se na površini od približno 51 km². Područje općine pretežito je ruralnog obilježja, s pet naselja; Hercegovac, Palešnik, Ladislav, Velika Trnava i Ilovski Klokočevac, koja su prostorno razdvojena, što izravno utječe na planiranje javnih usluga i ravnomjernu raspodjelu komunalne i društvene infrastrukture.

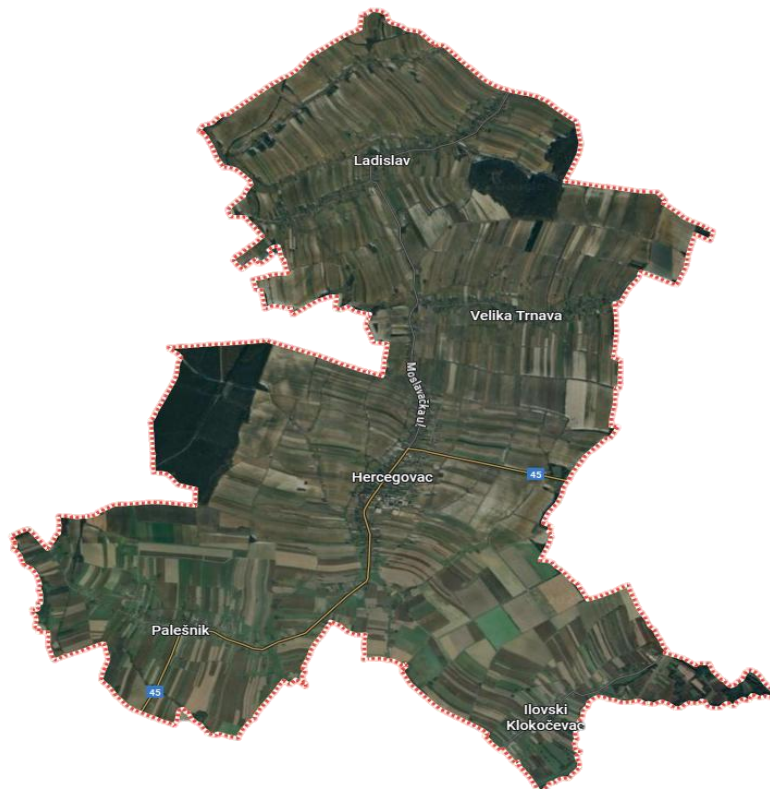
Prostor općine obilježavaju plodne ravnice i blagi brežuljkasti krajevi, s vrijednim poljoprivrednim zemljištem koje omogućuje intenzivnu proizvodnju ratarskih kultura i stočarstva, dok šumarstvo također ima značajnu ulogu. Posebnost Hercegovca u odnosu na druge ruralne sredine jest razvijenost prerađivačkog sektora, osobito u preradi krumpira i drveta, što lokalnom gospodarstvu daje snažnu industrijsku dimenziju i osigurava veću dodanu vrijednost proizvoda. Prisutnost većih gospodarskih subjekata, uz manji broj obiteljskih gospodarstava i obrta, stvara stabilniju gospodarsku bazu i otvara mogućnosti za daljnji razvoj. Ipak, izazovi se očituju u slabijem povezivanju manjih proizvođača s preradbenim kapacitetima, nedovoljnom razvoju brendiranih lokalnih proizvoda te potrebi za diversifikacijom kako bi se smanjila ovisnost o ograničenom broju dominantnih djelatnosti.

Raspršenost naselja i manja gustoća stanovništva donose infrastrukturne izazove, osobito u segmentima cestovne povezanosti, dostupnosti javnog prijevoza, razvoja vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava te modernizacije javne rasvjete. Uz to, društveni i kulturni sadržaji nisu jednako dostupni u svim naseljima, što zahtijeva ciljane infrastrukturne intervencije kako bi se osigurali jednaki uvjeti života za sve stanovnike.

Demografski trendovi pokazuju pad broja stanovnika, praćen starenjem populacije i iseljavanjem mladih obitelji. To predstavlja jedan od najvećih razvojnih izazova jer smanjenje broja radno sposobnih osoba dugoročno ugrožava gospodarski i društveni razvoj. Potrebno je provoditi aktivne mjere demografske politike usmjerene na zadržavanje mladih kroz potporu zapošljavanju i stambenom zbrinjavanju, poticanje predškolskog i školskog odgoja te ulaganja u sadržaje koji podižu kvalitetu života.

Unatoč izazovima, Općina Hercegovac raspolaže značajnim razvojnim potencijalima. Povoljna prometna povezanost s gradovima Garešnicom, Grubišnim Poljem, Daruvarom i Kutinom, prirodni resursi, bogata kulturna i povijesna baština te mirno i čisto životno okruženje predstavljaju snažnu osnovu za gospodarsku diversifikaciju i razvoj turizma. Uz strateško planiranje, privlačenje vanjskih izvora financiranja i usmjerena ulaganja u infrastrukturu, poljoprivredu i društvene sadržaje, Općina Hercegovac ima priliku učvrstiti svoju ulogu kao atraktivna i održiva ruralna zajednica.

Slika 1. Granica Općine Hercegovac

Izvor: Google Maps – obrada LRA – PCG

2.1.2. Klima

Područje Općine Hercegovac nalazi se u umjereno-kontinentalnoj klimatskoj zoni, s jasno izraženim godišnjim dobima. Ljeta su topla, s prosječnim temperaturama iznad 20 °C, dok su zime hladne, često s temperaturama ispod 0 °C. Prosječna godišnja količina oborina iznosi oko 850–900 mm, što stvara povoljne uvjete za poljoprivrednu proizvodnju, osobito za ratarske, stočarske i povrtlarske kulture, kao i voćarstvo.

Razvojni potencijal Općine proizlazi iz činjenice da klimatski uvjeti, u kombinaciji s plodnim tlom i tradicijom poljoprivrede, omogućuju relativno visoku produktivnost poljoprivrednih površina te otvaraju mogućnosti za diverzifikaciju kultura i razvoj novih proizvodnih pravaca. Time se stvara prostor za uvođenje suvremenih agrotehničkih rješenja, navodnjavanje te prelazak na održive metode proizvodnje koje povećavaju otpornost lokalne poljoprivrede na klimatske promjene.

Međutim, klimatske promjene i sve učestaliji ekstremni vremenski uvjeti predstavljaju značajan razvojni izazov. Sušna razdoblja smanjuju poljoprivredne prinose i ugrožavaju dohodovnu sigurnost poljoprivrednika, dok jake oborine, tuča i olujni vjetrovi često izazivaju štete na usjevima, gospodarskim objektima i komunalnoj infrastrukturi. Povremeni problemi s oborinskim vodama i plavljenjem lokalnih prometnica ukazuju na potrebu jačanja sustava odvodnje i održavanja kanalske mreže.

U mandatnom razdoblju 2025. – 2029. nužno je razvijati i provoditi lokalne mjere prilagodbe klimatskim promjenama. To podrazumijeva modernizaciju sustava oborinske odvodnje, poticanje izgradnje manjih sustava za navodnjavanje, primjenu otpornijih sorti poljoprivrednih kultura te kontinuiranu edukaciju poljoprivrednika o prilagodbenim praksama. Ulaganja u zelenu infrastrukturu i obnovljive izvore energije dodatno mogu smanjiti negativan utjecaj klimatskih promjena te doprinijeti održivom i konkurentnom razvoju Općine Hercegovac.

2.1.3. Infrastrukturna obilježja

Infrastruktura Općine Hercegovac razvijena je u osnovnim segmentima, no postoje značajni izazovi koji zahtijevaju kontinuirana ulaganja i modernizaciju kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva te osigurali standardi održivog i ravnomjernog razvoja.

Prometna infrastruktura obuhvaća cestovnu mrežu koja povezuje sva naselja unutar općine te povezuje Općinu s gradom Garešnicom i okolnim općinama. Unatoč funkcionalnoj povezanosti, kvaliteta lokalnih prometnica nije ujednačena – prisutne su dionice s oštećenjima, nedovoljnom nosivošću i zastarjelom signalizacijom, što otežava promet, osobito u poljoprivrednoj sezoni kada je frekvencija teretnih i poljoprivrednih vozila povećana. Nedostatak organiziranog javnog prijevoza dodatno otežava mobilnost stanovnika, posebice starijih osoba, učenika i kućanstava bez vlastitog vozila, što stvara potrebu za razvojem alternativnih modela mobilnosti (npr. subvencionirani prijevoz, integracija s regionalnim linijama).

Digitalna infrastruktura u Općini je u postupnom razvoju, no još uvijek postoje područja sa slabim ili nedostatnim internetskim signalom te bez potpune pokrivenosti širokopojasnom mrežom. Digitalna povezanost ključna je za modernizaciju obrazovanja, dostupnost javnih usluga, razvoj gospodarstva i društvenu uključenost. Stoga je potrebno sustavno ulagati u proširenje optičke mreže i razvoj bežičnih rješenja u svim naseljima.

U mandatnom razdoblju 2025. – 2029. prioriteti će biti: modernizacija prometne mreže i sigurnosne infrastrukture, uvođenje održivih rješenja javnog prijevoza, potpuna digitalna uključenost svih naselja kroz razvoj širokopojasnih i bežičnih mreža. Ove mjere izravno će doprinijeti unapređenju kvalitete života stanovnika i povećanju konkurentnosti lokalnog gospodarstva.

2.1.4. Vodoopskrba i odvodnja

Vodoopskrbni sustav Općine Hercegovac temelji se na regionalnom sustavu kojim upravlja društvo Vodne usluge d.o.o. Bjelovar, a mreža pokriva većinu naselja na području Općine. Ipak, pojedina rubna naselja i zaseoci i dalje se oslanjaju na vlastite izvore pitke vode poput bunara i cisterni. Ovakva situacija zahtijeva nastavak ulaganja u proširenje vodoopskrbne mreže, kao i unaprjeđenje sigurnosti, kvalitete i pouzdanosti opskrbe, kako bi svi stanovnici imali jednak pristup osnovnoj komunalnoj usluzi.

Sustav odvodnje na području Općine razvijen je tek djelomično. Kanalizacijska mreža postoji samo u manjem dijelu naselja, dok se većina kućanstava još uvijek oslanja na septičke jame, što dugoročno može predstavljati rizik za podzemne vode i okoliš. U skladu s nacionalnim i županijskim prioritetima zaštite voda, nužna je planirana i fazna izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, pri čemu se prioritet daje naseljima s većom gustoćom stanovništva te onima koja se nalaze u blizini osjetljivih prirodnih i vodozaštitnih zona.

Razvojni potencijal prepoznaje se u povezivanju budućih ulaganja s mjerama energetske učinkovitosti i primjenom modernih tehnologija pročišćavanja, što bi omogućilo smanjenje operativnih troškova i višu razinu ekoloških standarda. U mandatnom razdoblju 2025. – 2029. prioriteti Općine Hercegovac uključuju: sustavno proširenje vodoopskrbne mreže na nepokrivene dijelove, planiranje i postupnu izgradnju kanalizacijske infrastrukture te edukaciju građana o pravilnom gospodarenju otpadnim vodama i očuvanju resursa.

2.2. Demografija i kvaliteta života

2.2.1. Stanovništvo

Demografski pokazatelji predstavljaju temeljni indikator stanja i razvojnih potencijala Općine Hercegovac, a njihova analiza jasno ukazuje na značajne izazove koji će u mandatnom razdoblju biti u središtu lokalne politike. Prema podacima Državnog zavoda

za statistiku, broj stanovnika smanjen je s 2.791 u 2001. godini na 1.939 u 2021., što predstavlja pad od gotovo 31% u razdoblju od dvadeset godina. Ovaj trend depopulacije ima izravne posljedice na gospodarski razvoj, održivost javnih usluga i ukupnu društvenu vitalnost zajednice. Najveće naselje, Hercegovac, u tom je razdoblju izgubilo više od 400 stanovnika, dok su manja naselja zabilježila još izraženije stope pada, u pojedinim slučajevima i iznad 40%. Ovakva kretanja nisu rezultat samo unutarnjih migracija, već ponajprije trajnog iseljavanja mladih obitelji i radno sposobnog stanovništva prema većim urbanim sredinama i inozemstvu, što dodatno produbljuje problem niskog prirodnog prirasta.

Dobna struktura stanovništva dodatno potvrđuje nepovoljne demografske trendove. Radno sposobno stanovništvo, u dobi od 20 do 59 godina, čini 946 osoba, dok je više od trećine ukupne populacije, njih 680, starije od 60 godina, što jasno ukazuje na izražen proces starenja. Najmlađa dobna skupina, djeca i mladi do 19 godina, broji 313 osoba i predstavlja određeni potencijal za budući demografski oporavak, no taj potencijal ozbiljno je ugrožen nastavkom iseljavanja i smanjenjem nataliteta.

Glavni razvojni izazovi u ovom području odnose se na potrebu zaustavljanja i preokretanja negativnih migracijskih trendova, osiguravanja uvjeta za ostanak mladih te privlačenja novih stanovnika, prilagodbe javnih usluga potrebama sve starije populacije te revitalizacije manjih naselja kako bi se spriječila njihova potpuna marginalizacija. Istodobno, prepoznate razvojne potrebe i potencijali obuhvaćaju jačanje demografskih mjera usmjerenih na mlade obitelji, uključujući potporu za stambeno zbrinjavanje i samozapošljavanje, unapređenje obrazovnih, sportskih i kulturnih sadržaja, razvoj socijalne infrastrukture i usluga skrbi, kao i poticanje gospodarskih aktivnosti koje otvaraju nova radna mjesta i zadržavaju radno sposobno stanovništvo.

U mandatnom razdoblju, odgovor na navedene izazove zahtijevat će integrirani pristup koji povezuje demografsku revitalizaciju s gospodarskim razvojem, jačanjem društvene infrastrukture i unapređenjem kvalitete života. Na taj način, Općina Hercegovac može postati atraktivno i održivo mjesto za život, rad i osnivanje obitelji.

2.2.2. Poduzetništvo

Općina Hercegovac raspolaže raznolikim, ali brojčano ograničenim poduzetničkim sektorom, u kojem djeluju obrti, trgovačka društva, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i zadruge. Prema podacima za 2025. godinu, na području Općine aktivno je registrirano 26 obrta, 9 trgovačkih društava, 12 OPG-a i 2 zadruge, što potvrđuje pretežito malu i obiteljsku strukturu poslovnih subjekata, tipičnu za ruralne sredine. Obrti su najzastupljeniji oblik poslovanja, a njihova djelatnost obuhvaća širok spektar, od trgovine, građevinarstva i ugostiteljstva do uslužnih i poljoprivrednih djelatnosti. Trgovačka društva, iako malobrojna, imaju veći kapacitet zapošljavanja te pridonose lokalnoj ekonomiji kroz primarne i sekundarne gospodarske djelatnosti. Prisutnost dviju zadruga ukazuje na određene pomake prema razvoju kolektivnog poduzetništva i udruživanja proizvođača, no prostor za njihovo jačanje i daljnju integraciju i dalje je značajan.

Prema podacima iz 2025. godine, na području Općine evidentirane su 782 zaposlene osobe, što predstavlja većinu ekonomski aktivnog stanovništva. Ipak, značajan dio radne snage zaposlen je u okolnim urbanim središtima poput Garešnice, Bjelovara i Kutine te dnevno migrira, dok broj nezaposlenih osoba iznosi svega 15. Ovaj podatak može upućivati na relativno dobar odnos ponude i potražnje radne snage, ali i na negativne posljedice depopulacije i iseljavanja radno sposobnog stanovništva.

Razvojni izazovi lokalnog gospodarstva odnose se na nedostatak visokoobrazovane radne snage i specijaliziranih kadrova, slabu prisutnost start-up inicijativa i inovativnih poslovnih modela, nisku razinu digitalne transformacije poslovnih procesa te ograničeno lokalno tržište obilježeno niskom kupovnom moći stanovništva. Istodobno, prepoznate razvojne potrebe uključuju poticanje samozapošljavanja i poduzetništva mladih i žena, jačanje edukacija za razvoj digitalnih vještina, upravljanje i inovacije, razvoj poslovne infrastrukture poput poslovnih zona, radnih prostora i logističke podrške te promociju udruživanja i zadrugarstva radi jačanja tržišne konkurentnosti lokalnih proizvođača.

Unatoč izazovima, Općina Hercegovac raspolaže određenim razvojnim potencijalima koji uključuju stabilnu radnu bazu od gotovo 800 zaposlenih, raspoloživost

poljoprivrednih i prirodnih resursa pogodnih za razvoj prerađivačke industrije, mogućnost razvoja poduzetništva temeljenog na tradicijskim vještinama te prilike koje pruža digitalna tranzicija i e-trgovina za proširenje tržišta izvan lokalnih granica. U mandatnom razdoblju prioritet će biti povezivanje gospodarskog razvoja s demografskom revitalizacijom kroz poticanje novih poslovnih inicijativa, osiguravanje potrebne infrastrukture i pružanje potpore poslovnim subjektima, s ciljem da Općina Hercegovac postane konkurentno i održivo mjesto za rad i život.

2.2.3. Poljoprivreda

Poljoprivreda ima tradicionalno snažnu ulogu u gospodarstvu Općine Hercegovac. Zahvaljujući plodnim tlima, povoljnoj klimi i dugoj agrarnoj tradiciji, ovo područje spada među ona s izraženim potencijalom za razvoj visokokvalitetne i raznolike poljoprivredne proizvodnje. Dominantni oblik organizacije proizvodnje čine obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi), koja se bave ratarstvom, stočarstvom i povrtlarstvom, uz prisutnost voćarstva i manjeg vinogradarstva. Na području općine zastupljene su i veće poljoprivredne površine u vlasništvu trgovačkih društava, što daje dodatnu težinu ovom sektoru.

Unatoč prirodnim prednostima, sektor se suočava s nizom strukturalnih i tržišnih ograničenja. Najizraženiji izazovi uključuju usitnjenost poljoprivrednog zemljišta i otežanu konsolidaciju, nedostatak suvremene mehanizacije i tehnologije, nizak stupanj udruživanja proizvođača te problem nedostatne generacijske obnove, što ugrožava dugoročnu održivost poljoprivrednih aktivnosti. Dodatni izazov predstavlja nedostatak melioracijskih sustava i organiziranog navodnjavanja, zbog čega su poljoprivrednici izloženi rizicima klimatskih promjena, ponajprije suša i nepovoljnih vremenskih ekstrema. Iako dio proizvođača koristi sredstva iz fondova Europske unije, još uvijek značajan broj poljoprivrednika nema dovoljno administrativnih i financijskih kapaciteta za uspješno sudjelovanje u natjecanjima i širenje na šira tržišta.

Općina Hercegovac podupire poljoprivredni sektor kroz različite mjere lokalnih potpora, uključujući subvencioniranje osiguranja usjeva, programe edukacije i savjetovanja poljoprivrednika te sufinanciranje modernizacije gospodarstava. Međutim, kako bi se

poljoprivreda učvrstila kao strateški sektor lokalnog gospodarstva, potrebno je provesti niz daljnjih mjera. Prioriteti u mandatnom razdoblju uključuju razvoj i implementaciju sustava navodnjavanja i melioracije, poticanje prijelaza na ekološku i održivu proizvodnju, jačanje edukacije i mentorstva za mlade poljoprivrednike te stvaranje uvjeta za generacijsku obnovu i prijenos gospodarstava. Istodobno je važno poticati udruživanje proizvođača i stvaranje lokalnih lanaca vrijednosti povezanih s turizmom i gastronomijom, čime bi se povećala dodana vrijednost proizvoda i osigurao stabilniji plasman.

Razvojni potencijali poljoprivrede na području Općine Hercegovac leže u povoljnim agroklimatskim uvjetima, raspoloživim površinama i bogatoj agrarnoj tradiciji, ali i u mogućnosti razvoja specijalizirane i brendirane proizvodnje, kao i sinergije poljoprivrede i ruralnog turizma kroz gastro-ponudu i kratke lance opskrbe. Nacionalni i europski programi potpore ruralnom razvoju otvaraju dodatni prostor za modernizaciju, investicije i podizanje konkurentnosti lokalnih proizvođača. Sustavnim pristupom i strateškim ulaganjima, poljoprivreda može postati održiv i konkurentan stup gospodarskog razvoja Općine Hercegovac.

2.2.4. Turizam

Turizam u Općini Hercegovac još uvijek je u početnoj fazi razvoja, no posjeduje značajan potencijal temeljen na prirodnim resursima, kulturno-povijesnoj baštini i tradicijskim vrijednostima lokalne zajednice. Iako Općina nema razvijenu službenu turističku kategorizaciju, resursna osnova uključuje očuvane šumske predjele, bogatu lovnu ponudu, sakralnu i kulturnu baštinu te lokalne manifestacije. Trenutni turistički promet uglavnom se svodi na jednodnevne posjete tijekom kulturnih, sportskih i društvenih događanja. Ključne prepreke daljnjem razvoju predstavljaju nedostatak smještajnih kapaciteta, nedovoljna tržišna prepoznatljivost, slaba turistička infrastruktura te ograničena ponuda integriranih turističkih sadržaja. Unatoč tome, Općina Hercegovac kroz godišnji proračun osigurava sredstva za kulturne i manifestacijske aktivnosti, čime potvrđuje opredijeljenost za daljnje razvijanje turističkog potencijala.

Razvojne prilike prepoznate su u jačanju ruralnog i seoskog turizma, povezivanju lokalne poljoprivredne proizvodnje s turističkom ponudom, promociji kulturne i sakralne baštine, razvoju tematskih ruta (biciklističkih, gastronomskih, povijesnih), kao i u poticanju manifestacijskog i lovnog turizma. Posebno vrijedan potencijal predstavlja mogućnost razvoja cikloturizma zbog povoljnih prirodnih uvjeta i položaja općine u regionalnom kontekstu.

Kako bi se ove prilike u potpunosti iskoristile, u mandatnom razdoblju nužno je riješiti nekoliko ključnih izazova: nedostatak infrastrukturne i smještajne ponude, slaba promocija i tržišna vidljivost, izostanak integriranih turističkih proizvoda, nedovoljna povezanost lokalnih dionika te manjak stručnog kadra u području turističkog menadžmenta i promocije.

Razvojne potrebe obuhvaćaju poticanje izgradnje i opremanja smještajnih kapaciteta (obiteljskog i seoskog turizma), unaprjeđenje prometne i komunalne infrastrukture na lokacijama s turističkim potencijalom, osmišljavanje i promociju prepoznatljivog turističkog identiteta Općine Hercegovac, razvoj integriranih turističkih proizvoda i tematskih ruta, poticanje suradnje između lokalnih proizvođača, ugostitelja i turističkih dionika, kao i sustavna ulaganja u edukaciju stanovništva za potrebe turizma.

Razvojni potencijali u turizmu temelje se na očuvanoj prirodi, bogatoj kulturnoj i tradicijskoj baštini, lovištima, mogućnostima za razvoj cikloturizma i manifestacijskog turizma te na sinergiji s poljoprivredom kroz ponudu domaćih proizvoda i doživljajnih sadržaja na obiteljskim gospodarstvima. Posebnu priliku predstavlja stvaranje integriranih turističkih paketa koji povezuju prirodne, kulturne i gastronomske resurse, čime bi se produžila turistička sezona, povećala potrošnja posjetitelja i stvorili novi izvori prihoda za lokalnu zajednicu.

2.2.5. *Obrazovni sustav*

Općina Hercegovac, unatoč izraženim demografskim izazovima karakterističnim za ruralna područja, sustavno ulaže u obrazovanje i brigu za djecu i mlade, prepoznajući ih kao temeljne nositelje budućeg razvoja i revitalizacije lokalne zajednice. Kroz

partnerstvo s Dječjim vrtićem „Maslačak“ iz Garešnice, Općina osigurava predškolski odgoj i obrazovanje za djecu s područja općine, čime se obiteljima pruža dostupna i kvalitetna skrb za najmlađe. Time se olakšava usklađivanje poslovnih i obiteljskih obveza te smanjuje potreba za svakodnevnim odlascima u udaljenija središta.

Uz redoviti vrtićki program, Općina provodi i program „male škole“, koji djeci omogućuje kvalitetnu pripremu za polazak u osnovnu školu. Osnovno obrazovanje organizirano je u Osnovnoj školi Slavka Kolara u Hercegovcu, koja ima status matične škole i okuplja učenike s područja cijele općine. Posebna pozornost posvećuje se održavanju kvalitete nastave, unaprjeđenju školskih sadržaja i suradnji s roditeljima, dok lokalna zajednica financijski podupire razne aktivnosti koje doprinose boljem standardu učenika.

Općina aktivno provodi niz demografskih i obrazovnih mjera usmjerenih na podršku mladim obiteljima, uključujući potpore za novorođenčad, sufinanciranje boravka djece u vrtiću, sufinanciranje produženog boravka učenika, potpore za učenike i studente te nagrade za postignuća u obrazovanju i izvannastavnim aktivnostima. Na ovaj način smanjuje se financijsko opterećenje roditelja, ali i stvara pozitivna klima za ostanak i povratak mladih obitelji u općinu.

Razvojni izazovi u ovom području uključuju nastavak depopulacije i oscilacije u broju učenika, što otežava dugoročno planiranje i održivost obrazovnih institucija, potrebu za širenjem kapaciteta i dostupnosti predškolskog odgoja te jačanje izvannastavnih aktivnosti koje bi mladima pružile dodatne sadržaje i poticaje za ostanak.

Razvojne potrebe usmjerene su na modernizaciju i opremanje školskih prostora, daljnje unaprjeđenje vrtićke i predškolske infrastrukture, razvoj novih izvannastavnih i sportskih sadržaja, pružanje podrške učenicima s posebnim potrebama te nastavak i proširenje financijskih potpora mladim obiteljima, učenicima i studentima.

Razvojni potencijali temelje se na već postojećoj obrazovnoj infrastrukturi i sustavu potpora, partnerskom odnosu s obrazovnim institucijama, angažiranosti lokalne zajednice u očuvanju obrazovanja te mogućnostima povezivanja školskih i predškolskih programa s kulturnim, sportskim i gospodarskim inicijativama. Time bi se dugoročno

stvorilo povoljno okruženje za ostanak i povratak mladih obitelji te očuvanje društvene vitalnosti Općine Hercegovac.

2.2.6. Zdravstvena i socijalna skrb

Zdravstvena zaštita na području Općine Hercegovac organizirana je kroz primarnu zdravstvenu zaštitu u okviru Doma zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije. U općini djeluje ordinacija opće/obiteljske medicine, koja stanovnicima osigurava osnovne zdravstvene usluge, dok se za specijalističke preglede i bolničko liječenje upućuju u Garešnicu, Bjelovar ili druge regionalne centre. Na području općine djeluje i ugovorena ljekarna, što omogućuje stanovnicima dostupnost lijekova i medicinskih pripravaka u lokalnoj zajednici.

Socijalna skrb u Općini Hercegovac provodi se kroz redovne programe i proračunska izdvajanja za najranjivije skupine stanovništva – djecu, starije osobe, nezaposlene, osobe s invaliditetom i socijalno ugrožene. Programom socijalne skrbi obuhvaćene su različite vrste pomoći: potpore za novorođenčad, sufinanciranje boravka u vrtiću i produženi boravak pomoć za ogrjev, potpore studentima i učenicima, jednokratne pomoći socijalno ugroženima te financiranje rada udruga koje se bave humanitarnim i socijalnim aktivnostima. Prema podacima Hrvatskog zavoda za socijalni rad, među najčešćim oblicima pomoći u općini ističu se zajamčena minimalna naknada, jednokratne novčane potpore te naknade vezane uz potrebe starijih i nemoćnih osoba.

Poseban doprinos u području socijalne politike ostvario je projekt „Pomažemo zajedno“, koji trenutno provodi Općina Hercegovac, kao i projekt „Žene za zajednicu“ kojeg je Općina Hercegovac provodila u partnerstvu s Općinom Velika Trnovitica. Projektom, financiranim iz Europskog socijalnog fonda, zaposleno je desetak žena koje su pružale pomoć i skrb u kući za više desetaka starijih i nemoćnih korisnika. Na taj način unaprijeđena je kvaliteta života krajnjih korisnika, a istovremeno je osnažena društvena i ekonomska uključenost žena na tržište rada.

Razvojni izazovi u ovom području uključuju nedostatak specijalističkih zdravstvenih usluga, ograničene kapacitete za dugotrajnu skrb o starijima, potrebu za jačanjem

socijalnih usluga u kući i programima za aktivno starenje, kao i izazov osiguravanja održivog financiranja socijalnih mjera.

Razvojne potrebe usmjerene su na proširenje primarne zdravstvene zaštite dodatnim sadržajima, povećanje kapaciteta pomoći u kući, razvoj dnevnih i rehabilitacijskih programa za starije osobe te nastavak i proširenje programa potpore mladim obiteljima i socijalno osjetljivim skupinama.

Razvojni potencijali proizlaze iz već postojeće zdravstvene infrastrukture u općini i okolnim centrima, iskustva u provedbi EU projekata poput „ZAŽELI“, razvijene mreže socijalnih potpora i suradnje s civilnim društvom, kao i mogućnosti korištenja sredstava iz nacionalnih i europskih fondova za modernizaciju zdravstvenih i socijalnih usluga. Na taj bi se način dugoročno osigurala viša kvaliteta života i veća socijalna sigurnost stanovnika Općine Hercegovac.

2.2.7. Civilno društvo

Civilno društvo u Općini Hercegovac ima dugu tradiciju djelovanja i važnu ulogu u očuvanju društvene kohezije, kulturnog identiteta i aktivnog uključivanja građana u javni život zajednice. Na području Općine djeluje veći broj udruga različitih usmjerenja, koje svojim aktivnostima obogaćuju društveni, kulturni i sportski život. Posebno se ističu sportske udruge, među kojima središnje mjesto zauzimaju nogometni klubovi i ribolovno društvo, zatim lovačko društvo koja njeguju lovnu tradiciju ovoga kraja, te dobrovoljna vatrogasna društva okupljena u Vatrogasnu zajednicu općine, koja imaju ključnu ulogu u zaštiti i sigurnosti stanovništva. U društvenom životu značajan doprinos daje i kulturno-umjetničko društvo, koje njeguje folklornu i glazbenu tradiciju, a djelovanje braniteljskih udruga čuva uspomenu na Domovinski rat i doprinosi očuvanju nacionalnog identiteta.

Općina redovito izdvaja sredstva za sufinanciranje programa i aktivnosti udruga, čime osigurava kontinuitet njihova rada, potiče organizaciju manifestacija, jača uključivanje mladih u društveni život te pridonosi očuvanju kulturne i sportske tradicije. Ta podrška

omogućava udrugama održavanje infrastrukture, nabavu potrebne opreme te provođenje aktivnosti od interesa za širu zajednicu.

Razvojni izazovi civilnog društva u Općini Hercegovac odnose se na potrebu jačanja organizacijskih kapaciteta udruga, privlačenja većeg broja mladih članova i volontera, bolju međusobnu suradnju i umrežavanje te diversifikaciju izvora financiranja kako bi se smanjila ovisnost o proračunskim sredstvima.

Razvojne potrebe uključuju osiguravanje i modernizaciju prostora za rad udruga, provedbu edukacija za pripremu i vođenje projekata, jačanje međusektorske suradnje između civilnog, gospodarskog i javnog sektora, te veću promociju rada udruga kroz digitalne kanale i javne manifestacije.

Razvojni potencijali proizlaze iz bogate tradicije udruživanja i volontiranja, široke baze članova u različitim društvenim područjima, već postojeće infrastrukture kojom udruge raspolažu, kao i mogućnosti korištenja nacionalnih i europskih fondova za jačanje kulturnih, sportskih i društvenih programa. Time civilno društvo u Općini Hercegovac ostaje snažan nositelj društvene dinamike i partner lokalnoj samoupravi u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

2.2.8. Kultura

Kulturni život i baština Općine Hercegovac predstavljaju značajan temelj lokalnog identiteta te ključan resurs u očuvanju tradicije, jačanju društvene kohezije i poticanju turističkog razvoja. Očuvanje kulturnih vrijednosti ne samo da obogaćuje svakodnevni život stanovnika, već pridonosi i prepoznatljivosti općine u širem regionalnom i nacionalnom kontekstu.

Na području Općine nalazi se više sakralnih i tradicijskih objekata od kulturno-povijesne važnosti. Posebno se ističe Župna crkva sv. Stjepana kralja u Hercegovcu, koja svojim povijesnim i arhitektonskim značajem ima veliku ulogu u identitetu zajednice. Pored toga, evidentirani su i drugi objekti i lokaliteti kulturne vrijednosti u naseljima općine, uključujući kapelice i tradicijske seoske kuće, koje svjedoče o bogatoj prošlosti i

običajima ovog područja. Njihova sustavna valorizacija i zaštita trebale bi biti jedan od prioriteta kulturne politike u narednom razdoblju.

Nematerijalna kulturna baština njeguje se i prenosi kroz djelovanje Kulturno-umjetničkog društva „Slavko Kolar“ Palešnik koji promovira tradicijsku glazbu, plesove i običaje. Osim KUD-a, značajnu ulogu u očuvanju kulturnog života imaju i lokalne udruge, poput Hrvatske čitaonice Hercegovac, Češke besede Hercegovac, škole i župa, koje organiziraju priredbe, koncerte, likovne i edukativne radionice. Manifestacije poput Dana općine, tradicijskih proslava, Dana hrvatskog pučkog teatra i sportskih događanja okupljaju velik broj posjetitelja te jačaju društvenu i kulturnu dinamiku zajednice.

Općina Hercegovac redovito izdvaja sredstva za financiranje kulturnih aktivnosti, uključujući potpore radu kulturnih udruga, organizaciji manifestacija i održavanju kulturne infrastrukture. Na taj se način podupire kontinuitet kulturnog stvaralaštva, očuvanje lokalne baštine i sudjelovanje građana u kulturnom životu.

Razvojni izazovi u području kulture uključuju nedovoljnu valorizaciju postojećih kulturnih dobara, ograničene prostorne i tehničke kapacitete za kulturne programe, potrebu za većim uključivanjem mladih u kulturne aktivnosti te nedovoljnu promociju kulturne ponude na širem tržištu.

Razvojne potrebe usmjerene su na identifikaciju i institucionalnu zaštitu kulturnih dobara, unapređenje kulturne infrastrukture i prostora za rad udruga, jačanje programskih aktivnosti KUD-ova i udruga, razvoj kulturno-turističkih sadržaja te veću povezanost kulture s obrazovanjem i turizmom.

Razvojni potencijali temelje se na bogatoj tradicijskoj i sakralnoj baštini, aktivnom djelovanju kulturno-umjetničkih društava i manifestacija, mogućnostima za razvoj kulturnog i ruralnog turizma te dostupnosti sredstava iz nacionalnih i europskih fondova za očuvanje i promociju kulturne baštine. Sustavno ulaganje u ovaj segment može doprinijeti jačanju identiteta, stvaranju novih sadržaja za lokalno stanovništvo i posjetitelje te povećanju atraktivnosti Općine Hercegovac kao mjesta za život i posjet.

2.3. Ljudski resursi i upravljanje razvojem

Unutarnjim ustrojem Općine Hercegovac djeluje Jedinostveni upravni odjel, u kojem je stalno zaposleno pet službenika. Na čelu odjela nalazi se Pročelnica, a odjel samostalno obavlja poslove iz svog djelokruga, odgovarajući načelniku za zakonitost i pravovremenost rada. Strukturu čine službenici zaduženi za društvene djelatnosti, upravne i opće poslove, financije i računovodstvo, poljoprivredu, gospodarstvo te stambeno-komunalne djelatnosti, čime se osigurava funkcionalno i sveobuhvatno obavljanje poslova lokalne samouprave.

Komunikacija s javnošću ostvaruje se putem službene web stranice Općine, oglasnih ploča i lokalnih manifestacija, čime se osigurava transparentnost rada i pravovremeno informiranje građana. Time se potiče otvoreni dijalog i jača povjerenje građana u rad općinske uprave.

Međuregionalna i međunarodna suradnja prepoznate su kao značajan razvojni potencijal, osobito u kontekstu pripreme i provedbe projekata financiranih iz programa prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje dostupnih Republici Hrvatskoj. Aktivnim uključivanjem u takve programe Općina može osnažiti institucionalne kapacitete, unaprijediti infrastrukturu, potaknuti gospodarsku suradnju i očuvati prirodne i kulturne resurse u suradnji s partnerima iz drugih zemalja.

Razvojni izazovi u ovom području uključuju potrebu za daljnjim jačanjem administrativnih i projektnih kapaciteta, digitalizacijom i modernizacijom rada uprave, unapređenjem dvosmjerne komunikacije s građanima te planiranim i sustavnim uključivanjem u međunarodne projekte.

Razvojne potrebe odnose se na kontinuirano profesionalno usavršavanje zaposlenika, širenje digitalnih alata i kanala komunikacije te strateško pozicioniranje Općine u međunarodnim partnerskim mrežama.

Razvojni potencijali temelje se na stabilnoj organizacijskoj strukturi, iskustvu u provedbi lokalnih projekata, otvorenosti za suradnju i mogućnostima korištenja sredstava iz nacionalnih i europskih fondova. Sustavno jačanje upravljačkih kapaciteta i

internacionalizacija rada doprinijet će većoj učinkovitosti, transparentnosti i konkurentnosti Općine Hercegovac u regionalnom i međunarodnom okruženju.

2.4. SWOT analiza izazova i razvojnih potreba

PODRUČJE	SNAGE (S)	SLABOSTI (W)	PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)
PROSTORNA OBILJEŽJA I INFRASTRUKTURA	- Povoljna prometna povezanost (državne ceste) - Dostupna poljoprivredna zemljišta - Blizina većih gradova (Garešnica, Daruvar, Bjelovar)	- Neravnomjerno razvijena komunalna infrastruktura - Nedostatak biciklističkih i pješačkih staza -	- Ulaganja u modernizaciju prometne i komunalne infrastrukture - Razvoj zelene infrastrukture - EU fondovi za obnovu i razvoj ruralne infrastrukture	- Ograničena proračunska sredstva - Daljnje propadanje zapuštene infrastrukture
STANOVNIŠTVO	- Relativno povoljna dobna struktura u usporedbi s okolicom - Lokalni identitet i povezanost zajednice	- Smanjenje broja stanovnika - Starenje populacije - Iseljavanje mladih obitelji	- Demografske mjere (potpore za djecu, stambeno zbrinjavanje) - Povećanje kvalitete života kroz bolju uslugu i sadržaje	- Nastavak negativnih migracijskih trendova - Marginalizacija manjih naselja
PODUZETNIŠTVO	- Postojanje većih poslovnih subjekata (npr. drvna industrija, trgovina)	- Nedovoljno razvijena poduzetnička infrastruktura - Nizak	- Poticanje samozapošljavanja i novih obrta - Uvođenje	- Odlazak radno sposobne populacije -

	- Raznolik sektor (obrtni, OPG-ovi)	stupanj digitalizacije - Ovisnost o lokalnom tržištu	digitalnih alata - Povezivanje s poljoprivredom i turizmom	Niska kupovna moć stanovništva
POLJOPRIVREDA	- Plodno zemljište i povoljna klima - Tradicionalna poljoprivredna proizvodnja (ratarska i stočarska)	- Usitnjeni posjedi - Slaba mehanizacija kod malih OPG-ova - Nizak stupanj udruživanja	- Ekološka i održiva proizvodnja - Razvoj sustava navodnjavanja - Povezivanje s lokalnom gastronomijom i turizmom	- Klimatske promjene - Pad interesa mladih za poljoprivredu
TURIZAM	- Prirodni resursi - Kulturno-povijesna baština i manifestacije	- Nedostatak smještajnih kapaciteta - Slaba promocija i turistička infrastruktura	- Razvoj ruralnog turizma i cikloturizma - Organizacija manifestacija i tematskih ruta - Povezivanje lokalnih proizvoda i turizma	- Konkurencija razvijenijih destinacija - Ovisnost o jednodnevnim posjetima
OBRAZOVNI SUSTAV	- Dječji vrtić i osnovna škola u mjestu - Sufinanciranje boravka u	- Ograničeni kapaciteti vrtića - Oscilacije broja	- Jačanje izvannastavnih aktivnosti - Suradnja škole s lokalnim	- Pad nataliteta - Iseljavanje obitelji s djecom

	vrtićima i prehrane učenika - Potpore učenicima i studentima	djece zbog demografskih kretanja	udrugama i gospodarstvom	
ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA SKRB	- Ordinacija opće medicinske i ljekarna - Aktivni programi socijalne pomoći - Iskustvo u provedbi EU projekata (ZAŽELI)	- Ograničen spektar zdravstvenih i specijalističkih usluga	- Uspostava dodatnih zdravstvenih usluga - Razvoj socijalnih programa za starije i ranjive skupine - EU sredstva za projekte socijalne uključenosti	- Nedostatak medicinskog kadra - Starenje stanovništva
CIVILNO DRUŠTVO	- Velik broj aktivnih udruga (sportske, vatrogasne, kulturne) - Redovita financijska podrška Općine	- Ovisnost o javnim sredstvima - Nedostatni kapaciteti za veće projekte	- Umrežavanje i suradnja s udrugama iz regije - Razvoj volonterizma	- Smanjen interes mladih za rad u udrugama - Financijska nestabilnost
KULTURA	- Kulturna baština (crkve, sakralni inventar) - Aktivno KUD s folklornom tradicijom - Dugogodišnje manifestacije	- Ograničena kulturna infrastruktura - Nedovoljna valorizacija kulturne baštine	- Povezivanje kulture i turizma - Razvoj interpretacijskih i edukativnih sadržaja	- Nedostatak sredstava za obnovu kulturnih objekata

<p>LJUDSKI RESURSI I UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p>	<p>- Jedinstveni upravni odjel s kvalificiranim kadrom - Aktivna komunikacija s građanima - Iskustvo u EU projektima</p>	<p>- Ograničeni kadrovski i tehnički kapaciteti - Administrativna opterećenja</p>	<p>- EU programi prekogranične i međunarodne suradnje - Jačanje institucionalnih kapaciteta</p>	<p>- Ograničena provedbena sposobnost za složene projekte - Rizik od preopterećenja administracije</p>
--	--	---	---	--

3. DOPRINOS VIŠIM STRATEGIJAMA I ODRŽIVOM RAZVOJU

3.1. Doprinos provedbi ciljeva Plana razvoja BBŽ 2021. – 2027.

Plan razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije 2021.–2027. (BBŽ) definira četiri razvojna prioriteta i ukupno 13 posebnih ciljeva (PC) koji prate strateške smjernice Nacionalne razvojne strategije do 2030.. Provedbeni program jedinice lokalne samouprave usklađen je sa županijskim planom razvoja te tijekom mandatnog razdoblja 2021.–2025. predviđa projekte i mjere koje doprinose ostvarenju županijskih prioriteta:

Doprinos općine: poticaji MSP-ovima i obrtima, programi za OPG-ove i kratke lance opskrbe, male komunalne i logističke intervencije za lokalno tržište, stipendije i prekvalifikacije u deficitarnim zanimanjima. Time općina podupire PC1–Konkurentnost poduzetništva, PC2–Inovacije i poslovna infrastruktura, PC3–Održiv agro-sektor i prerada hrane, PC4–Vještine i obrazovanje za gospodarstvo. UN Agenda 2030: SDG 8 (dostojanstven rad i rast), SDG 9 (industrija/inovacije), SDG 2 (održiva proizvodnja hrane), SDG 4 (kvalitetno obrazovanje). Zelena/digitalna komponenta: promicanje “zelenih” tehnologija u preradi hrane i potpora digitalizaciji poslovanja (e-trgovina, digitalni marketing, osnovna digitalna oprema za OPG-ove i obrte).

- **Prioritet 1 – Razvoj inovativnog i održivog gospodarstva**
Općina Hercegovac doprinosi jačanju konkurentnog i inovativnog gospodarstva Bjelovarsko-bilogorske županije ulaganjem u stvaranje povoljnog poslovnog okruženja te podizanjem konkurentnosti lokalnog poduzetništva (PC1, PC2). Poseban naglasak stavlja se na poticanje malih i srednjih poduzetnika te obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kroz mjere financijske potpore, olakšavanja pristupa programima i razvojem prateće infrastrukture. Na taj način pridonosi se održivoj proizvodnji hrane, jačanju poljoprivredno-prehrambenog sektora i razvoju bio-gospodarstva (PC3). Uz to, općina podržava obrazovanje i razvoj vještina mladih kroz stipendiranje učenika i studenata te poticanje cjeloživotnog obrazovanja i

prekvalifikacija, čime se doprinosi stvaranju kvalificirane radne snage potrebne za budući gospodarski rast i demografsku stabilnost (PC4).

- **Prioritet 2 – Podizanje kvalitete života**

Doprinos općine: pronatalitetne mjere i stambena potpora mladim obiteljima; ulaganja u vrtić i osnovnoškolske prostore, produženi boravak; jačanje primarne zdravstvene zaštite i socijalnih usluga (pomoć u kući, programi za starije); kontinuirano financiranje kulture, sporta i udruga te obnova društvenih domova, igrališta i sportskih terena. Time se podupire PC5–Demografski razvoj, PC6–Zdravstvo i socijalna uključenost, PC7–Kultura, sport i civilno društvo. UN Agenda 2030: SDG 3 (zdravlje), SDG 10 (smanjenje nejednakosti), SDG 4 (obrazovanje), SDG 11 (održivi gradovi i zajednice). Zelena/digitalna komponenta: energetska obnova društvene infrastrukture; digitalni alati za upise/obrasce i transparentno sufinanciranje (e-usluge za građane, objava troškova i poziva).

- **Prioritet 3 – Zelena i digitalna tranzicija**

Doprinos općine: energetske obnove javnih zgrada, pilot postavljanje fotonapona na općinske objekte; modernizacija sustava vodoopskrbe i fazno širenje odvodnje/pročišćavanja; uređenje pješačko-biciklističke i lokalne cestovne mreže; zaštita prirodnih vrijednosti i krajobraza te podizanje svijesti o otpadu i recikliranju. Time općina pridonosi PC8–Energetska tranzicija, PC9–Okolišna infrastruktura, PC10–Integrirani promet, PC11–Zaštita prirodne baštine. UN Agenda 2030: SDG 7 (čista energija), SDG 6 (voda i sanitarije), SDG 12 (održiva potrošnja/otpad), SDG 13 (klima), SDG 15 (kopneni ekosustavi). Zelena/digitalna komponenta: smanjenje emisija i troškova (LED, FNE, izolacija), digitalni nadzor rasvjete i potrošnje, GIS/IT potpora planiranju komunalne infrastrukture.

- **Prioritet 4 – Kvalitetno upravljanje Županijom**

Doprinos općine: jačanje Jedininstvenog upravnog odjela (usavršavanje službenika, projektni menadžment), digitalizacija upravnih postupaka i e-usluga (e-naplata, e-zahtjevi, objave), proaktivna međuinstitucionalna suradnja (županija, susjedne JLS, javne ustanove), te redovito ažuriranje prostornih planova i brže rješavanje imovinsko-pravnih odnosa. Time se doprinosi PC12–Ljudski potencijali i suradnja i PC13–Prostorno planiranje i sigurnost. UN Agenda 2030: SDG 16 (jake institucije, transparentnost), SDG 17 (partnerstva). Zelena/digitalna komponenta: “digital by default” u javnim uslugama; korištenje prostornih podataka i e-katastra; okolišni standardi u svim investicijama (procjene utjecaja, kružno gospodarstvo nabave).

3.2. Doprinos ciljevima održivog razvoja (UN Agenda 2030.)

- **Cilj 1 – Nema siromaštva**

Općina Hercegovac prepoznaje važnost sustavne borbe protiv siromaštva na lokalnoj razini. Kroz socijalne programe i mjere potpore najugroženijim kućanstvima, osigurava se osnovna egzistencijalna sigurnost stanovništva. Subvencioniranje prijevoza učenika, dodjela učeničkih i studentskih stipendija te jednokratne pomoći socijalno ugroženima konkretni su primjeri lokalnih politika usmjerenih na smanjenje rizika od siromaštva. Istovremeno, kroz stvaranje povoljnog okruženja za otvaranje novih radnih mjesta i podršku poduzetničkim inicijativama, općina aktivno doprinosi inkluzivnom rastu i jačanju životnog standarda. Takvim pristupom Općina Hercegovac potvrđuje svoju predanost ostvarenju globalnog cilja iskorjenjivanja siromaštva u svim oblicima.

- **Cilj 2 – Nema gladi**

S obzirom na izraženu poljoprivrednu orijentaciju, Općina Hercegovac svoju razvojnu politiku snažno veže uz potporu obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG-ovima) i lokalnim proizvođačima hrane. Poticanjem održive poljoprivrede, sufinanciranjem modernizacije proizvodnje, uvođenjem suvremenih

agrotehničkih mjera i edukacijama poljoprivrednika, stvara se stabilna i kvalitetna opskrba hranom za lokalno stanovništvo. Istovremeno, podrška agro-infrastrukturi – skladištima, sustavima navodnjavanja i poljoprivrednim zadrugama – osigurava veću produktivnost i konkurentnost lokalnih proizvođača. Time Općina ne doprinosi samo lokalnoj prehrambenoj sigurnosti, nego i ostvarenju globalnog cilja smanjenja gladi i jačanja održivih prehrambenih sustava.

- **Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje**

Općina Hercegovac aktivno poduzima mjere kojima se poboljšava kvaliteta života svih stanovnika, osobito ranjivih skupina. U okviru socijalnih programa razvija se i provodi projekt „Zaželi“, čime se starijim i nemoćnim osobama osigurava pomoć u kućanstvu, socijalna podrška i veća kvaliteta života. Osim toga, općina planira ulaganja u poboljšanje zdravstvene infrastrukture, promociju zdravih životnih navika, potporu sportskim i rekreativnim sadržajima te prevenciju bolesti. Sve navedene mjere pridonose smanjenju zdravstvenih nejednakosti, većoj dostupnosti zdravstvene skrbi i stvaranju zdravije zajednice. Time se na lokalnoj razini osigurava ostvarenje cilja „zdrav život i dobrobit za sve generacije“.

- **Cilj 4 – Kvalitetno obrazovanje**

Općina Hercegovac snažno je usmjerena na jačanje obrazovnih kapaciteta i osiguravanje jednakih mogućnosti za djecu i mlade. Ulaganjem u dječje vrtiće, osnovnu školu te neformalne obrazovne programe omogućava se uključivo i kvalitetno obrazovanje za sve. Posebna se pozornost posvećuje obnovi i opremanju školskih objekata, stvaranju sigurnih i poticajnih prostora za učenje te sufinanciranju smještaja djece u predškolskim ustanovama. Kroz sustav stipendija za učenike i studente te poticanje cjeloživotnog obrazovanja odraslih, općina osigurava da obrazovanje bude dostupno svima, bez obzira na socijalni status. Takvim mjerama doprinosi se ostvarenju globalnog cilja jednakih obrazovnih prilika i cjeloživotnog učenja za sve generacije.

- **Cilj 5 – Rodna ravnopravnost**

U svim svojim politikama i programima, Općina Hercegovac vodi računa o osiguravanju jednakih prava i prilika za žene i muškarce. Ravnopravno uključivanje žena u društveni, gospodarski i politički život lokalne zajednice ključni je element održivog razvoja. Općina potiče sudjelovanje žena u gospodarskim i društvenim projektima te osigurava jednake mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i stručnog usavršavanja. Dodatno, podrškom programima socijalne skrbi i skrbi za obitelj, stvaraju se uvjeti za lakše usklađivanje privatnih i poslovnih obaveza. Time Općina Hercegovac doprinosi globalnom cilju osnaživanja žena i djevojaka, kao i uklanjanju svih oblika rodne neravnopravnosti.

- **Cilj 6 – Čista voda i sanitarni uvjeti**

Jedan od strateških prioriteta Općine Hercegovac je osiguravanje dostupnosti pitke vode i kvalitetnih sanitarnih uvjeta za sve stanovnike. Nastavlja se s projektima izgradnje i modernizacije vodovodne mreže, proširenjem sustava odvodnje otpadnih voda te planiranjem postavljanja pročištača. Time se ne samo poboljšava kvaliteta života građana, već se štite i vodni resursi od onečišćenja. Poseban naglasak stavlja se na sanaciju i očuvanje lokalnih vodotoka i izvorišta, kako bi se osigurala dugoročna održivost. Provedbom ovih aktivnosti općina ispunjava ciljeve očuvanja okoliša i unapređenja javnog zdravlja, u skladu s globalnim ciljem 6.

- **Cilj 7 – Pristupačna i čista energija**

Općina Hercegovac aktivno potiče energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije. Projekti energetske obnove javnih zgrada, i poticanje kućanstava na korištenje solarnih sustava samo su neki od primjera lokalnih mjera koje smanjuju potrošnju energije i negativan utjecaj na okoliš. Općina također planira programe subvencioniranja ugradnje obnovljivih izvora u domaćinstvima te edukacije građana o održivim energetske praksama. Na ovaj način pridonosi se globalnom cilju osiguravanja pristupačne, sigurne, održive i moderne energije za sve.

- **Cilj 8 – Dostojanstven rad i gospodarski rast**

Razvoj gospodarstva i otvaranje novih radnih mjesta jedno je od temeljnih opredjeljenja Općine Hercegovac. Kroz poticanje lokalnog poduzetništva, jačanje poljoprivredne proizvodnje i podršku obiteljskim gospodarstvima, stvaraju se preduvjeti za održiv gospodarski rast. Pritom se posebna pažnja posvećuje uključivanju mladih u tržište rada te podržavanju inovativnih ideja i start-up projekata. Dodatno, stipendijama i edukacijama ulaže se u razvoj znanja i vještina lokalne radne snage. Cilj je stvoriti društvo u kojem svaki stanovnik ima priliku za dostojanstven rad i kvalitetan život, što je u potpunosti u skladu s globalnim ciljem 8.

- **Cilj 9 – Industrija, inovacije i infrastruktura**

Općina Hercegovac kontinuirano ulaže u razvoj komunalne i prometne infrastrukture, kao i u digitalizaciju usluga. Modernizacija lokalnih prometnica, uređenje pješačkih i biciklističkih staza, razvoj širokopojasne mreže i digitalnih platformi za građane stvaraju preduvjete za inovativnu i „pametnu“ zajednicu. Podrška inovacijama i novim tehnologijama u gospodarstvu dodatno jača lokalnu konkurentnost. Ove aktivnosti izravno doprinose ostvarenju globalnog cilja 9 – jačanju infrastrukture, industrije i inovacija.

- **Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti**

Općina Hercegovac provodi projekte koji potiču socijalnu uključenost svih skupina stanovništva, osobito marginaliziranih i ranjivih. Subvencioniranje prijevoza učenika iz udaljenih naselja, jednaka dostupnost zdravstvenih i obrazovnih usluga, kao i razvijanje socijalnih programa za starije osobe i osobe s invaliditetom, doprinose smanjenju društvenih razlika. Time se osigurava ravnomjeran razvoj cijelog područja općine i sprječava socijalna isključenost. Na ovaj način ostvaruje se globalni cilj smanjenja nejednakosti unutar zajednica.

- **Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice**

Općina Hercegovac aktivno radi na unaprjeđenju komunalnog reda i uređenju naselja. Ulaganjem u urbanu infrastrukturu poput nogostupa, javne rasvjete, igrališta

i zelenih površina, povećava se kvaliteta života i sigurnost građana. Istovremeno se razvijaju programi održivog gospodarenja otpadom, potiče recikliranje i promovira ekološki prihvatljiv prijevoz. Poseban naglasak stavlja se na očuvanje kulturne baštine i lokalnog identiteta, čime se jača društvena kohezija i otpornost zajednice na buduće izazove. Sve navedeno u skladu je s globalnim ciljem 11 – stvaranjem održivih, inkluzivnih i otpornih zajednica.

- **Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja**

Općinska uprava Općine Hercegovac provodi politike kojima se potiče odgovorno upravljanje resursima. Uvođenjem principa „zelenog ureda“ – smanjenjem korištenja papira, digitalizacijom procesa i uvođenjem mjera štednje energije – lokalna uprava postaje primjer dobre prakse. U segmentu javne nabave potiče se odabir proizvoda i usluga koji imaju manji negativni utjecaj na okoliš. Kroz edukacije građana promoviraju se održivi obrasci potrošnje i smanjenje otpada. Time se općina usklađuje s globalnim ciljem 12 – osiguravanjem održivih obrazaca potrošnje i proizvodnje.

- **Cilj 13 – Odgovor na klimatske promjene**

Općina Hercegovac kroz svoje projekte aktivno doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova i prilagodbi na klimatske promjene. Energetska obnova zgrada, korištenje obnovljivih izvora energije poput solarnih panela te sadnja zelenih površina doprinose ublažavanju klimatskih rizika. Ujedno, kroz lokalne planove civilne zaštite jačaju se kapaciteti zajednice za prilagodbu ekstremnim vremenskim prilikama. Time se na lokalnoj razini ostvaruje globalni cilj 13 – djelovanje na klimatske promjene i jačanje otpornosti.

- **Cilj 14 – Život u vodi**

Iako Općina Hercegovac nema izravnog utjecaja na morske i oceanske ekosustave, važnu ulogu ima u očuvanju lokalnih vodotoka i manjih rijeka. Sprječavanjem ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda, uklanjanjem divljih odlagališta te očuvanjem prirodnih potoka i ribljeg fonda, općina indirektno doprinosi očuvanju kvalitete vodenih resursa. Time se, na lokalnoj razini, ostvaruje doprinos globalnom cilju zaštite vodenih ekosustava.

- **Cilj 15 – Život na kopnu**

Općina Hercegovac veliku pažnju posvećuje očuvanju prirodnih resursa, bioraznolikosti i održivom upravljanju zemljištem. Aktivnosti uključuju uređenje parkova, sadnju drvoreda, sanaciju poljoprivrednih puteva te zaštitu ugroženih biljnih i životinjskih vrsta u suradnji s nadležnim institucijama. Edukacijama građana o važnosti zaštite okoliša i postavljanjem informativnih tabli jača se svijest o očuvanju prirode. Na ovaj način općina ispunjava globalni cilj 15 – zaštitu i obnovu kopnenih ekosustava.

- **Cilj 16 – Mir, pravda i snažne institucije**

Općina Hercegovac pridaje veliku važnost jačanju transparentnosti i učinkovitosti lokalnih institucija. Digitalizacijom općinskih usluga, unapređenjem komunikacije s građanima i jačanjem participativnog odlučivanja povećava se povjerenje zajednice u rad lokalne uprave. Podrška lokalnim udrugama, vatrogasnom društvu i sustavu civilne zaštite dodatno doprinosi sigurnosti i stabilnosti. Sve navedene aktivnosti u skladu su s globalnim ciljem 16 – izgradnjom učinkovitih, odgovornih i uključivih institucija na svim razinama.

- **Cilj 17 – Partnerstvom do ciljeva**

Općina Hercegovac prepoznaje važnost suradnje i partnerstva na svim razinama – lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj. Aktivnim sudjelovanjem u zajedničkim projektima, korištenjem fondova Europske unije te suradnjom s civilnim društvom i privatnim sektorom stvara se snažna mreža podrške za ostvarenje razvojnih ciljeva. Suradnja s drugim općinama i županijom omogućuje razmjenu iskustava i stvaranje sinergije u provedbi razvojnih projekata. Time se osigurava dugoročna održivost i jača doprinos globalnom cilju 17 – partnerstvima za održivi razvoj.

3.3. Doprinos zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji

Provedbeni program Općine Hercegovac posvećuje posebnu pažnju horizontalnim prioritetima zelene tranzicije i digitalne transformacije, u skladu s europskim i nacionalnim razvojnim smjernicama. Ove teme prožimaju većinu razvojnih ciljeva općine, a planira se njihova sustavna integracija u lokalne politike, projekte i svakodnevno upravljanje.

- **Zelena tranzicija**

U području zelene tranzicije Općina Hercegovac prepoznaje važnost prelaska na održivo i niskouglično gospodarstvo te stvaranja zajednice otporne na klimatske promjene. Planirane mjere usmjerene su na ulaganja u obnovljive izvore energije poput solarnih elektrana i toplinskih pumpi, kako bi se smanjila ovisnost o fosilnim gorivima i osigurala energetska neovisnost. Istovremeno se radi na povećanju energetske učinkovitosti kroz obnovu javnih zgrada, modernizaciju javne rasvjete i poticanje domaćinstava na korištenje ekološki prihvatljivih tehnologija. Posebna pažnja posvećuje se razvoju čiste i održive mobilnosti kroz uređenje pješačkih i biciklističkih staza te poticanje korištenja vozila na alternativne izvore energije. Nadalje, unapređuje se sustav gospodarenja otpadom i recikliranja kako bi se smanjilo stvaranje otpada i povećalo kružno gospodarstvo, a provode se i aktivnosti zaštite prirodnih resursa i bioraznolikosti kroz očuvanje šuma, uređenje zelenih površina i zaštitu lokalnih vodotoka. Zelena tranzicija ujedno podrazumijeva i prilagodbu klimatskim promjenama, primjerice kroz mjere zaštite od poplava i suša te jačanje otpornosti poljoprivrede na klimatske rizike. Na ovaj način Općina Hercegovac aktivno doprinosi ostvarivanju ciljeva Europskog zelenog plana i nacionalne klimatske agende, istovremeno osiguravajući kvalitetniji život svojim stanovnicima i očuvanje okoliša za buduće generacije.

- **Digitalna transformacija**

Digitalna transformacija prepoznata je kao ključan pokretač učinkovitijeg upravljanja i jačanja konkurentnosti lokalne zajednice. Općina Hercegovac stoga planira modernizaciju poslovnih procesa unutar općinske uprave kroz uvođenje suvremenih softverskih rješenja i informacijskih sustava koji će ubrzati rješavanje

predmeta i smanjiti administrativno opterećenje. Razvijat će se e-usluge za građane, što će omogućiti brži i transparentniji pristup informacijama i uslugama. Poseban naglasak stavlja se i na poboljšanje internetske infrastrukture u suradnji s telekomunikacijskim operaterima, kako bi kvalitetan i brz internet bio dostupan svim naseljima, uključujući i ona ruralna. Istovremeno se potiče razvoj digitalnih vještina građana, osobito mladih i poduzetnika, čime se jača konkurentnost lokalne radne snage i stvaraju nove razvojne mogućnosti u digitalnom gospodarstvu. U obrazovanju i kulturi planira se jačanje IT opreme u školama, korištenje e-platfomi i digitalizacija kulturne baštine te lokalnih sadržaja, što dodatno osnažuje proces digitalne transformacije i približava ga svim generacijama.

Integriranjem zelene tranzicije i digitalne transformacije u svoje razvojne aktivnosti, Općina Hercegovac usklađuje se s višim strateškim okvirima, od Plana razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije, preko nacionalnih razvojnih strategija, do globalnih ciljeva održivog razvoja iz Agende 2030. Takav sveobuhvatan pristup osigurava učinkovito korištenje resursa, sinergiju između lokalne i viših razina vlasti te brže ostvarenje razvojnih ciljeva. Na taj način općina ne samo da zadovoljava lokalne potrebe svojih stanovnika, već i aktivno doprinosi dugoročnom i održivom napretku zajednice.

4. POPIS MJERA S OPISOM, KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I POKAZATELJIMA REZULTATA

U svrhu ostvarivanja strateških i posebnih ciljeva utvrđenih Planom razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije, a u skladu s razvojnim prioritetima Općine Hercegovac, u nastavku su prikazane mjere koje će se provoditi tijekom mandatnog razdoblja. Svaka mjera sadržava opis svrhe i očekivanih učinaka, ključne aktivnosti, rokove provedbe, nadležna tijela i institucije za provedbu, pokazatelje rezultata te procjenu troška s pripadajućom poveznicom na proračunsku klasifikaciju.

Mjere su osmišljene tako da potiču održivi gospodarski razvoj, poboljšanje kvalitete života stanovnika, očuvanje okoliša i modernizaciju javne uprave, pri čemu je naglasak na uravnoteženom i pravednom razvoju svih naselja unutar općine. Osim što doprinose županijskim prioritetima, mjere su usklađene i s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (Agenda 2030) te, gdje je to primjenjivo, pridonose provedbi zelene tranzicije i digitalne transformacije, u skladu s europskim i nacionalnim razvojnim politikama.

4.1. Posebni cilj 2. Poboljšanje konkurentnosti gospodarstva

4.1.1. Mjera 11. Gospodarski razvoj

Svrha provedbe mjere je poticanje poduzetništva, obrta i OPG-ova kroz razvoj poticajnih mjera, jačanje poslovne infrastrukture i stvaranje uvjeta za otvaranje novih radnih mjesta, s ciljem povećanja konkurentnosti i održivog gospodarskog rasta općine.

Ključne aktivnosti ove mjere jesu subvencije poduzetnicima i poljoprivrednicima i razvoj poduzetničke infrastrukture, a pokazatelji rezultata iskazuju se u broju dodijeljenih potpora poljoprivrednicima i poduzetnicima.

Program u proračunu: 1006 Poticanje razvoja gospodarstva

Aktivnost / projekt u proračunu: A 100603 Poticanje poljoprivrede - subvencioniranje uzgoja stoke; A100604 Poticanje poljoprivrede - sufinanciranje osiguranja

poljoprivrednih kultura; A100606 Poticanje gospodarstva-sufinanciranje prijavne dokumentacije za natječaje; A100611 Poticanje gospodarstva - razvoj poduzetništva

4.2. Posebni cilj 4. Podizanje razine obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja

4.2.1. Mjera 4. Odgoj i obrazovanje

Svrha provedbe mjere je osigurati dostupnost i kvalitetu predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja kroz rad područnog vrtića, sufinanciranje boravka djece i stipendija. Mjera pridonosi rasterećenju obitelji, demografskoj revitalizaciji i ostanku mladih na području Općine.

Ključne aktivnosti ove mjere su modernizacija i unaprjeđenje obrazovne i odgojne infrastrukture te subvencije i stipendije u obrazovanju, a pokazatelji rezultata iskazuju se u broju opremljenih objekata odgojno-obrazovnih ustanova, broju učenika koji primaju subvencije za udžbenike, broju stipendista te broju učenika koji primaju nagradu za izvrsnost.

Program u proračunu: 1013 Javne potrebe u školstvu

Aktivnost / projekt u proračunu: A101303 Sufin. nabave udžbenika i školskog pribora učenicima OŠ; A101305 Sufin. nabave udžbenika i školskog pribora učenicima SŠ; A101304 Sufin. programa "Produženi boravak u školi"; A101306 Jednokratna novčana pomoć studentima

4.2.2. Mjera 5. Briga o djeci

Svrha provedbe mjere je osigurati kvalitetnu skrb za djecu kroz programe vrtića i potpore roditeljima, čime se olakšava usklađivanje obiteljskog i poslovnog života te potiče ostatak mladih obitelji u Općini.

Ključne aktivnosti ove mjere jesu redovita djelatnost vrtića te unaprjeđenje uvjeta za predškolski odgoj i obrazovanje, a pokazatelji rezultata iskazuju se kroz ukupan broj upisane djece te broj novosagrađenih objekata.

Program u proračunu: 1012 Program predškolskog odgoja - Dječji vrtić Hercegovac

Aktivnost u proračunu: A101201 Odgojno i administrativno tehničko osoblje

4.3. Posebni cilj 5. Demografski razvoj županije

4.3.1. Mjera 13. Zaustavljanje iseljavanja i poticanje nataliteta

Svrha provedbe mjere je poticanje ostanka i povratka mladih obitelji kroz demografske mjere poput naknada za novorođenčad, sufinanciranja stanovanja i dječjih vrtića, te stvaranje kvalitetnih uvjeta života koji omogućuju sigurniji i održiv demografski razvoj zajednice.

Ključna aktivnost za provedbu mjere jest provedba natalitetnih politika i zaustavljanje iseljavanja, a pokazatelji rezultata iskazuju se kroz broj dodijeljenih potpora za novorođenčad i broj dodijeljenih subvencija za vrtić.

Program u proračunu: 1012 Program predškolskog odgoja - dječji vrtić Hercegovac;
1016 Program socijalne skrbi i novčane pomoći

Aktivnost u proračunu: A101201 Odgojno i administrativno tehničko osoblje;
A101602 Pomoć za novorođenčad; A101605 Program potpore mladim obiteljima

4.4. Posebni cilj 6. Unaprjeđenje usluga zdravstvene i socijalne skrbi

4.4.1. Mjera 6. Socijalna skrb

Svrha provedbe mjere je pružiti potporu najranjivijim skupinama kroz novčane naknade, pomoć u kući i druge oblike socijalnih usluga, čime se povećava socijalna sigurnost i kvaliteta života stanovnika Općine.

Ključne aktivnosti su aktivnosti vezane za pružanje socijalne skrbi osjetljivim skupinama i dodjela subvencija, pomoći i donacija, a rezultati se iskazuju kroz broj korisnika jednokratnih pomoći.

Program u proračunu: 1016 Program socijalne skrbi i novčane pomoći

Aktivnost u proračunu: A101601 Pomoć u novcu pojedincima i obiteljima

4.5. Posebni cilj 7. Snažnija ulaganja u razvoj kulture, sporta i OCD-a

4.5.1. Mjera 7. Kultura, tjelesna kultura i sport

Svrha provedbe mjere je očuvati i razvijati kulturnu baštinu, poticati amatersko stvaralaštvo te omogućiti uvjete za bavljenje sportom i rekreacijom, čime se jača društvena kohezija i kvaliteta života u zajednici.

Ključne aktivnosti uključuju ulaganja u zaštitu kulturne baštine te očuvanje i promociju kulturnih i povijesnih vrijednosti, promicanje kulture i kulturnih sadržaja, poticanje razvoja sporta i rekreacije te unaprjeđenje dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja.

Rezultati se iskazuju kroz broj obnovljenih objekata za kulturnu baštinu, broj organiziranih kulturnih manifestacija, broj sportskih klubova koji primaju subvenciju za rad i broj javnih sportskih terena / igrališta.

Program u proračunu: 1018 Upravljanje imovinom

Aktivnost u proračunu: A100608 Manifestacija Dani krumpira; A100609 Manifestacije roštiljada, kotličijada, biciklijada; A101501 Osnovna djelatnost Športskog saveza; K101501 Izgradnja i rekonstrukcija sportske građevine; A101802 Uređenje poslovnog prostora - prostorije za udruge

4.6. Posebni cilj 9. Razvoj okolišne infrastrukture

4.6.1. Mjera 3. Komunalno gospodarstvo

Svrha provedbe mjere je unaprijediti kvalitetu života stanovnika kroz sustavno održavanje, modernizaciju i razvoj komunalne infrastrukture. Njezina provedba osigurava ravnomjernu dostupnost komunalnih usluga u svim naseljima Općine, povećava sigurnost i funkcionalnost javnog prostora te pridonosi očuvanju okoliša i održivom razvoju zajednice.

Ključna aktivnost jest održavanje javnih površina, a rezultati se prikazuju kroz km asfaltiranih ili obnovljenih puteva te broj projekata.

Program u proračunu: 1007 Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Aktivnost u proračunu: A100701 Održavanje cesta, mostova, kanala i drugih javnih površina; A100704 Rashodi za uređaje i javnu rasvjetu; K100801 Izgradnja obj. i uređaja vodoopskrbe i izrada projekata; K100802 Izgradnja objekata i uređaja odvodnje

4.6.2. Mjera 8. Zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša

Svrha provedbe mjere je očuvati prirodne resurse, unaprijediti gospodarenje otpadom i javnim površinama te provoditi aktivnosti zaštite okoliša i prilagodbe klimatskim promjenama radi održivog razvoja i kvalitetnijeg života stanovnika.

Ključne aktivnosti su očuvanje i unaprjeđenje kvalitete okoliša te izgradnja građevina za gospodarenje otpadom, a rezultati se iskazuju kroz broj saniranih lokaliteta legalnih odlagališta otpada i broj zelenih otpada.

Program u proračunu: 1009 Program zaštite okoliša

Aktivnost u proračunu: K100903 Sanacija i rekonstrukcija odlagališta Johovača; K100902 Nabava opreme - oprema za zelene otoke

4.7. Posebni cilj 10. Jačanje integriranog prometa

4.7.1. Mjera 10. Promet i održavanje javnih prometnica

Svrha provedbe mjere je osigurati sigurnu i kvalitetnu prometnu povezanost naselja kroz redovito održavanje i modernizaciju lokalnih cesta, staza i prateće infrastrukture, čime se unapređuje mobilnost i podiže kvaliteta života stanovnika.

Ključne aktivnosti za provedbu mjere jesu unaprjeđenje i izgradnja cestovne infrastrukture i održavanje javnih prometnica i nerazvrstanih cesta.

Program u proračunu: 1007 Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture; 1008 Izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture; 1009 Program zaštite okoliša

Aktivnost u proračunu: A100710 Održavanje pješačke staze; K100803 Izgradnja pješačke staze; A100902 Projekt primjene koncepta pametnih općina

4.8. Posebni cilj 12. Jačanje kapaciteta za učinkovito i transparentno upravljanje

4.8.1. Mjera 12. Lokalna uprava i administracija

Svrha provedbe mjere je unaprijediti učinkovitost i transparentnost rada općinske uprave kroz digitalizaciju, stručno usavršavanje djelatnika i jačanje suradnje s građanima i institucijama, čime se osigurava kvalitetnija provedba razvojnih politika i pružanje javnih usluga.

Ključne aktivnosti za provedbu mjere jesu jačanje kompetencija i unaprjeđenje sustava lokalne uprave, digitalizacija usluga lokalne samouprave i priprema projekata za sufinanciranje sredstvima ESI fondova, a rezultati se iskazuju kroz broj zaposlenika JLS koji su sudjelovali u dodatnim edukacijama i stručnim seminarima, broju digitaliziranih usluga te broju projekata kojima je odobreno sufinanciranje sredstvima ESI fondova.

Program u proračunu: 1004 Priprema i donošenje akata iz djelokruga tijela; 1005 Zaštita od požara, civilna zaštita i HGSS; 1009 Program zaštite okoliša; 1018 Upravljanje imovinom

Aktivnost u proračunu: A100401 Administrativno tehničko i stručno osoblje; A100902 Projekt primjene koncepta pametnih općina; A100502 Ostale intelektualne usluge A101801 Izrada projektne dokumentacije, troškovnika i sl.

4.9. Posebni cilj 13. Jačanje sustava prostornog planiranja i zaštite

4.9.1. Mjera 1. Uređenje naselja i stanovanje

Svrha provedbe mjere je podizanje kvalitete života stanovnika kroz uređenje javnih površina, poboljšanje komunalne i prometne infrastrukture te stvaranje ugodnijeg i sigurnijeg životnog okruženja u svim naseljima Općine Hercegovac Mjera doprinosi ravnomjernom razvoju naselja, povećanju atraktivnosti prostora za život i rad te zadržavanju mladih obitelji u lokalnoj zajednici.

Ključne aktivnosti za provedbu mjere su unaprjeđenje i energetska obnova javne namjene, unaprjeđenje dostupnosti i kvaliteta stanovanja te uređenje zelenih javnih površina i ulaganje u razvoj zelene infrastrukture, a pokazatelji rezultata su broj objekata u vlasništvu JLS na kojima je provedena energetska obnova, broj novoizgrađenih dječjih igrališta i broj adekvatno uređenih zelenih površina.

Program u proračunu: 1004 Priprema i donošenje akata iz djelokruga tijela; 1007 Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Aktivnost u proračunu: A100703 Održavanje i uređenje javnih i zelenih površina; A100404 Održavanje zgrada za korištenje – domovi; A100706 Održavanje groblja i mrtvačnica

4.9.2. Mjera 2. Prostorno i urbanističko planiranje

Svrha provedbe mjere je osigurati plansko, održivo i uravnoteženo korištenje prostora Općine Hercegovac kroz izradu, ažuriranje i provedbu prostornih i urbanističkih planova. Na taj način stvara se preduvjet za kvalitetan gospodarski, društveni i infrastrukturni razvoj, uz očuvanje prirodnih resursa, kulturne baštine i identiteta prostora.

Ključne aktivnosti za provedbu mjere su aktivnosti vezane uz prostorne planove, a pokazatelj rezultata jest pokrivenost područja JLS prostornim planom.

Program u proračunu: 1004 Priprema i donošenje akata iz djelokruga tijela

Aktivnost u proračunu: A100406 Prostorno planiranje

4.9.3. Mjera 9. Protupožarna i civilna zaštita

Svrha provedbe mjere je osigurati zaštitu ljudi i imovine kroz jačanje sustava protupožarne i civilne zaštite, unaprijediti opremljenost i spremnost interventnih službi te razvijati preventivne aktivnosti radi sigurnosti lokalne zajednice.

Ključna aktivnost za provedbu mjere je poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga, a pokazatelj rezultata je broj opremljenih objekata DVD-a nabavom nove/dodatne opreme.

Program u proračunu: 1005 Zaštita od požara, civilna zaštita i HGSS

Aktivnost u proračunu: A100501 Osnovna djelatnost JVP; A100502 Osnovna djelatnost VZ Hercegovac; A100503 Civilna zaštita; K100502 Dogradnja vatrogasnog doma u Palešniku

5. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE

Praćenje napretka u provedbi Provedbenog programa Općine Hercegovac provodit će se kroz sustavno prikupljanje, analizu i usporedbu podataka o ostvarenju pokazatelja rezultata, čime se osigurava kontinuirano praćenje ispunjavanja planiranih mjera i projekata. Takav pristup omogućava pravovremeno uočavanje potencijalnih odstupanja u provedbi te poduzimanje potrebnih korektivnih aktivnosti s ciljem postizanja planiranih razvojnih ciljeva i učinkovitog korištenja javnih resursa.

Institucionalni okvir za praćenje i izvješćivanje temelji se na nadležnostima Jedinog upravnog odjela Općine Hercegovac, koji je odgovoran za koordinaciju provedbe svih mjera, prikupljanje i obradu podataka te pripremu izvješća o ostvarenju programa. Pročelnica Jedinog upravnog odjela odgovorna je za nadzor nad točnošću, potpunosti i pravovremenosti dostavljenih podataka, dok načelnik i Općinsko vijeće imaju ključnu ulogu u njihovoj analizi i donošenju daljnjih odluka. Za mjere koje se provode u suradnji s drugim dionicima – javnim ustanovama, mjesnim odborima, udrugama, komunalnim poduzećima ili privatnim partnerima – predviđena je obveza pravovremenog dostavljanja relevantnih informacija i podataka, sukladno sporazumima ili ugovornim obvezama.

Izvješćivanje o napretku provodit će se najmanje jednom godišnje. Tijekom tog procesa ocjenjivat će se stupanj ostvarenja pokazatelja rezultata, uspješnost provedbe planiranih aktivnosti te razina utroška financijskih sredstava u odnosu na plan. Godišnja izvješća omogućit će transparentan uvid u provedbu programa i služiti će kao osnova za unaprjeđenje provedbe u narednom razdoblju. Završno izvješće, izrađeno po završetku mandatnog razdoblja, obuhvatit će cjelokupno razdoblje provedbe programa te će poslužiti kao temelj za izradu novog provedbenog programa Općine Hercegovac.

OPĆINSKI NAČELNIK
Boro Bašljan, mag.ing.techn.inf.

